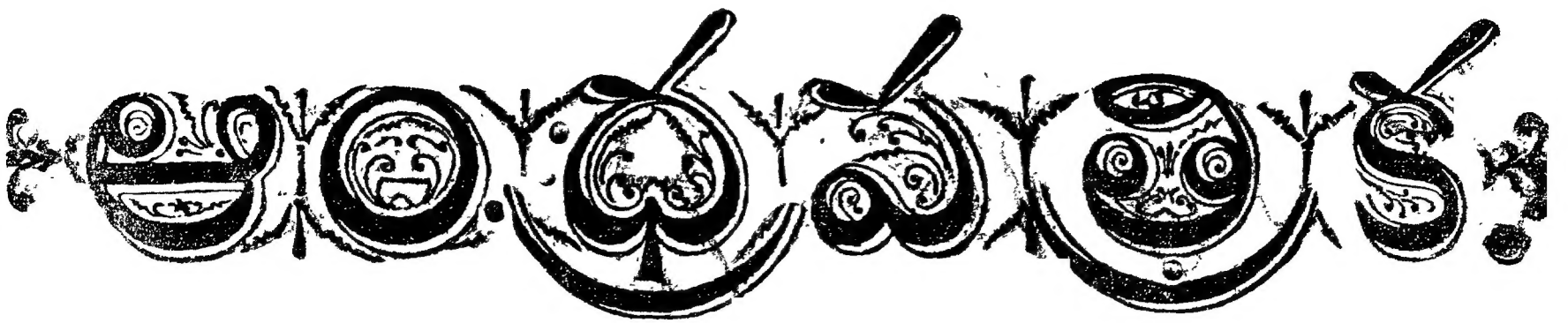

Register No. M. III8.

Post Box No. 212.

విడివరిక 1-కి 0-1-6

Telephone No. 544.

30855 ప్రతిదినము ప్రకటింపబడును.

Vol. 11 } చెన్నపట్టణము 1924 వ సం॥ ఏప్రిల్ నెల 3-వ తేది గురువారము } No. 3
సంపుటము ౧౧ } రుధిరోడ్ల నామనవత్సరము, ఫాల్గునమాస బహుళ చతుర్దశి ౧౪. } సంచిక 3

అమృతాంజనము అన్ని నొప్పులకు మంచిమందు

గొప్ప గొప్పవారిచే వేలకు వేలు యోగ్యతావత్తములు పొందియున్నది. పంచభాష శీఘ్రమూచి కొనిన మోసముగలుగదు.

అమృతాంజనము సకలవిధ నొప్పులకు సంజీవంటిది

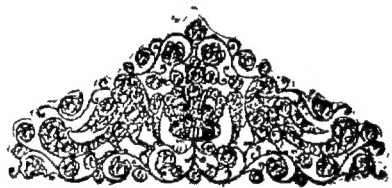
లలనెలల మాన్పును, వాయువుపోట్ల బాపును,
సార్పపు నొప్పుల బారబోలును, పోట్లగొట్టును.
బెణుకుల భేదించును వాపుల రూపుమాపును.
తగ్గును తగ్గించును దురదను తొలగించును.

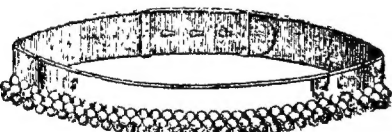
ఈమందును తుత్తగానే చెమట పట్టుటవలన శరీర
మందలి దుష్పదార్థములను తొలగించి దేహమున
కారోగ్యము గలిగించును. నొప్పులు తీసివేసును.
విదేశములలో కూడ వాడుచున్నారు.

చక్క-నిడబ్బితో నహా సీసా 1-కి రు. 0-10-0; డజన్ 1-కి రు. 6-4-0. ప్రతియింట నుండదగినది.
అమృతాంజనము డిపో, బొంబాయి లేక నెం. 7 తంబుళెటివీది మదరాసు.

వద్యాణములు

172 పుటల మా అందమైన క్యాటలాగు ధర రు. 1-0-0.

చిత్ర విచిత్రపు పనులకు పేరుపొందినది?

వద్యాణములకు, వంటిలకు ఉపయోగించునట్టి.

కెంపులుచెక్కిన మోపు

ధర రు. 40, రు. 1౦౦ వరకు గలను.

బంగారు, రత్నములు యిచ్చిన మహారాష్ట్రము రు. 15-25 వరకు అగును.

సాదా రకము 10 ను 15 నువరకును చేయవచ్చును. మజారి రు. 12

లగును. గజ్జలగలది 15 ను 30 నువరకు చేయవచ్చును.

మజారి రు. 25-50 వరకుగలను.

సవరము బంగారు, మేలైన మణులకు, రత్నములకు వూచినచేదము.

ఉబ్బిడి రామయ్యకెట్టి, గురుస్వామికెట్టి కంపెనీ.

నగలరత్నములు, 25, చైవాబద్ధులవీధి, మద్రాసు.

వాడితిరా? వాడకుండిన తక్షణమే తెప్పించి వాడి సంతోషింపుడు!!

ఈ అద్భుతమైన లోకానుయోగవార కస్తూరిమాత్రము మొదటి రకం కస్తూరి, మంకరపువ్వు, కచ్చకర్యూ
రము, అమృతమైన విషమాలికోలచేర్చి తయారుచేయబడినది. హానికరమగు కడుపులందుచేయలేదు. పిన్నలు,
పెద్దలు, ముగిలవారు, బాలింతలు మొదలగు వారందరూ అనుపాద్యమే అన్ని వ్యాధులకు వాడతగినది.
250-800 మాత్రముల బుడ్డి 1-కి ధర రు. 0-4-0 బుడ్డు 6-కి 1-4-0 పోస్టుఖర్చు తన.

ఈ దిగువ తెలుగుబడిన వ్యాధులకు తప్పక మంచి గుణ మిచ్చును.

తానా పనోదిని:—సాధారణమైన కడుపుముటు, చలిజ్వరములు, మలేరియా మున్నగువాటికి మంచి
గుణమిచ్చును. (64 బొట్టములు గల) ప్యాకెటు 1-కి రు. 1-0-0.

శివకాంతి తైలము:—బిడ్డలు పెద్దలు కాఫీలో చక్కెరలో అతిసులభముగా వారి వారి కాయను
సవరించి కొన్ని బొట్టు తీసుకొనిన సుఖముగా విశేషమగును. కష్టము లేదు. సంకటము, అపహ్వానము వలన
దడు, బుడ్డి 1-కి ధర 0-8-0.

సర్వాంగ బలకారి:—(కాఫీ, టీ, కోకో మున్నగు పానీయముల దేహరోగ్యమును పెంపొందించు) అనేక

వ్యాధులకు కరణమగును. అట్లు లేక దేహమానసండు వ్యాధులను పోగొట్టి కలు:ద్ధిమను, లేక ఇతర వ్యాధులను రానివి
అటు కలగదును. అనేక వేల డబ్బాలు ఖర్చుచేయవచ్చు. డబ్బా 1-కి ధర 0-7-0.

మహా సౌభాగ్య శొంఠి:—(కాలింతల పొలిటికి వర్షపాదము కంటికి కనిపింపును, ఈ వార వారికి కలియైన

బొవధములు యిక్ష్వవందున వారికి కల్గున వ్యాధులన్నిటిని యిది కత్తుక తుడుపును. 20 కులం బుడ్డి 1-కి ధర రు. 1-0-0

(3) సాశ్వపు వెంకటాచల పండితులు, శ్రీ శీతారాధువవైద్యశాల, మైసూరు.

వెల్లింగుటన్ సినిమా

19-8-24 శనివారము నుండి 4-4-24 తేది శుక్రవారము వరకు
సా. 6-15 గం. ప్రతిరోజు ౧౦మంపుష్య-మూట. రాత్రి 9-30
శని, ఆదివారములందు ౧౨-15 గం. అంతకుపాడ

యూనివర్స్టీ స్టూడియో ఆర్.

ది ఫా న్ మ్ ఫా ర్మన్

విశ్లేషణం దెప్పాండు అను ఆయన భయంకరమైన పోరా
టము, కీర్తి అద్భుతము నొప్పుచున్న అగ్రాధ్యక్షములు.

5, 6, 7, 8 ఉపభాషలు చెందవారము; 8 భాగములు;
యూనివర్స్ ఇంటర్ నాషనల్ స్టూడియో మూడు మాత్రములు.

నక్సన్ దంతచూరము

ఈ చూరము డిశి అవస్థలలో తయారు చేయబడినది.

2 1/2 సంబంధమైన వ్యాధులన్నిటిని పోగొట్టును.

డబ్బి 1-కి 2 అణాలు, డెంట్ 1-కి రూ 1-4-0.

టి. ఎన్. స్వామినాథశాస్త్రి,

2 ఎ. ఆలంగాతా పిల్లెడి, తిరుంగొట్టి, క. గాన.

పగుళ్లకు తైలము

వెల డబ్బి 1-కి రు. 0-6-0. వి. పి. తో 0-11-0

1 డబ్బి మొదలు 6 డబ్బిల వరకు పోస్తే 0-5-0 మాత్రము.

అరికాళ్లు, అరిచేతులు, పర్వము కారకవలన, శిశువారి
వలన పగిలి నీరుకాయటయి, జలపుట్టుటయి సంభవించును. ఈ
తైలమును రాచిన పగుళ్లహాని జలపోయి మంచివర్తము రాగల
దు. పగుళ్లనొప్పియు నయమగును. స్వల్పక్రయము. కాలి పగు
ళ్లకు ఈ తైలము అత్యంతోపయోగకరము.

అమృతాంజనం డిపో, బొంబాయి - మదరాసు.

23-3-24 తేదీని పితాపురం తాలూకా టీచర్స్ మేనేజర్స్ మీటింగులో అధ్యక్షతవహించిన శ్రీ కూచి నరసింహంపంతులు బి.వీ గారి ఉపన్యాసమునుండి ఈక్రింది భాగములు ముద్రితములు:—

ఉపాధ్యక్ష పోజులూ! మీ పీఠాధిపతులు అల్ప దానమును మీ బాధ్యతా ప్రామాణ్యములను కన్గింపజాలవు. ఏమన, రియాలిటీ సెంటర్స్ నాల్గవ పిల్లల సంఘము గలిగి, మాలముల నిగూఢముగా వన్న పల్లెటూర్లు బోధితి గొప్పాయి (నగరపంచైతే, కర్తవ్య సారముగా వానపరులను నీతిమంతుల చేసి యెట్టిది నొందించువారు మీరు! నీవక మీవృత్తి, భూభాగవిషయము నుండి మై నవ్వటిన, తక్కువైన యెటులగు అత్యుత్తమును అత్యధికమును అగు నదృష్టి యొందుది.

తదానంతరముగాని కడంతర కాలముగాని మనజేక జులొ విద్యాభావ మెట్లుండెదో యధార్థముగా దెలిసి కొందమన్న, ఆకాలములు దుర్బద్ధములగును దురదగరాములుగను దానట్లుచున్నది. మన ప్రాచీనగ్రంథములలో సత్యమైన దానిత్రాంశము అర్థ వాదాది కల్పనాదుహారాలలో ఎవటినో ఎంతలాంటునో పొందిపెట్టుచు యుండును, గనుక ఎంతమాత్రములేకపోతే, ఎంతయోవికతో, పరిశోధించి చూచి నను, సత్యప్రాప్తి కల్పము. కావున మనజేకమంతటి ప్రాచీన నవీనవిద్యాభివృద్ధుల నొందె టిలో బోధి తారతమ్యవిధానము జేయటం అసాధ్యము. కాని తనప్రమాణములతో నోమాట ముగించు నెప్పుడును:— ప్రాచీనసామ్రాజ్యములలో బ్రాహ్మ ప్రదత్తుడు సామ్రాజ్య విద్య యును విజ్ఞాన దాయక మగునృత్తి సంబంధ విద్య యును అ న్యోన్యతాభివృద్ధి గావించు నోవారిప్రక్క నొకటియండి బాధి పించి పరిశీలి అకాలపు ప్రయోజనములన్నియు నెఱవేర్చుచుం దెట్లు కల్పింతుమన్నది. ఆకాలమున జేకములో పండిత తిని యూరక మారుమందువారింట్ల ఏదో యొక్కపై చేసి పదార్థభోగాదనలగునా తెక్కువకుంది యొప్పులు నిదర్శనము లొన్నవి.

జేకమందగటను విద్యావ్యాప్తి అభివృద్ధి మార్గాంతరమును విశదీకరింపటకు బ్రిటిషు గవర్నమెంటువారు చేసినట్టి యు ఖేయచున్నట్టియు ఉపకారములకు మనమొరయు గృత రజ్ఞులై యుండుట బాధ్యతము. గ్రామములలో తెల్లపాఠశాలలు సంఖ్యలోను సమర్థతలోను అభివృద్ధి నొందుచున్నది. చదువుకై కుటుంబాల్లో జేరు పిల్లలసంఖ్య యేటేట తక్కువచున్నది పురోభివృద్ధియు దర్శనబంధమైన మార్పులను—ఈయెట్టి సిద్ధికలును కచ్చువర్షములో నిలుచునో మాటుతో యని మనము సంశయింపక నుండునంత — విద్యుత్త్యగతంతములై యున్నవి.

పరిపాలనాకృత్యములై కడలిలలో కలనుపట్టికాయల వారు కావలసినవృత్తులను వాడప్రతిభావములు జరుపుదు లోర్లులూ బాధ్యతయు సదవులకు వీర్లు కావలయునన్నట్లును ఈవిద్యావిధానము ప్రజల కర్మకాండముగా నుండెను. కాని యన్న యద్యోగస్థానముల కలె ఉద్యోగాయై ఉద్యోగములకు గనుపెట్టగోనియుండువారి సంఖ్య హెచ్చి అట్టివారి ఉద్యోగములు గవర్నమెంటువా తీరజాలనగవు విద్యాభివృద్ధి మార్పుల యత్యావశ్యకముగా గన్నట్టిది.

అంతఃజాతీయ కలకరముగలైన వృత్తులకులించుటకంటె సర్వసామాన్యమైన విద్య నేర్పుటకుల విశేషభరలాభము గలగునను అకతో కృషింజులను జేతిపని చేయవారును వారిజేదలను బడులకు పంపుచుంటి. అందుచేత గవర్నమెంటు కొలువున లోకాధారముజేసికొని యుండువారి సంఖ్య సంవత్సర సంవత్సరములకు తక్కువగు ఉన్న యద్యోగశాలసంఖ్యను మించిపోయెను. గవర్నమెంటువారు ప్రజలగుండ నట్టివారికి ఉపాధానము గల్గించుటయెట్లో యాలోచింప కలసివచ్చెను. అందు బహుళా చేతిపనులు కచ్చువర్షయు స్పృహింపకకృత్యయు బ్రజేక కల్పకలెత్తులగు లిగినవి.

సాధారణముగా నుభయ జీవనముచేయు వ్యూత్పలల వాటల ప్రజలకు బోయినవి. కృయార్థకలయిన అభిరుచులు చూపినవి. అభ్యాసములచే అనేక భోగపదార్థము లభ్యాసకల పదార్థము లుండువి. వానిని లభింపకేము కల్పయించుడు జేకములలో తేలపోటచేత దిద్దాపిస్తే విజేతావధమును పూరిగా ఆధారము చేసికొనవలసి విచ్చివది స్ఫురివిద్యాభివృద్ధివా నకల్పం బులతోరదయలచేతనూచి బలీయమైది.

అంగవిద్యా విధానలభిము అనేము లుండెను. కాని గూడ గూడ గూడ కృషివృద్ధిమై విద్యాభివృద్ధి

లేనియొక పెద్దలోక మగపడెను. పరిపాలకులను ప్రజావాసులను గూడ వీనిగుర్తుయే యప్పు దానినించుచున్నార. నేలయు నూలుకుడుకుడు—యెప్పుడుగా నూలుకుడుకుడు—చదు రిలా తెల్లపాఠశాల, జేకమునకు గ్రంథముగా పరాధీ-తాదాధ లో వను. కల్పబట్టయొను (వలలు పరాచేతులేమంద స్వముగా గా కృతం రియూ జేసికొందరు అని పెక్కురభిప్రాయముల చున్నారు. నూలు రాట్లు ము గాజీయపాఠశాలపై యొన్నది నీవక వానిని బదులలో తెల్లపాఠశాల వని కొందరం దులు. కాని వారి యా తీ ప న ను కట్టి యిచ్చే కా తేనము. నూటొప్పకొందట ఎందో యొక కరతాచ్చాదను ద్రైవిద్యాబాండు రూపావమిద అగ్నే మూర్తములు (గుర్తి పెట్టినకారణమున అది తానయ్యుకొనుటకు సంజేహించికా దెలు. మనవారి సంజేహములు అంత చక్కగ నే యొన్నది. నూలురాట్లు మన కెక్కువ దెట్లు పెట్టనకకక అకేదు. విశేష పూర్వకము లేమంద సంజును దానితో నుభయముగా బనిచేయవచ్చును. నీవక ఎలిమెంటరీగూర్తులను సరే, నెకండరీగూర్తులను సరే, ప్రతిపాఠశాలలోను, అధికశాలములలో, నూలురాట్లును పెట్టుట కుందినది కావలసిపాడుము.

రియవార, ముప్పిలలదులలోను బాలికాపాఠశాలలలో ను గలపుచున్న విద్యను బాలికాపాఠశాలమైన విద్యగాజేయుట యనునది మహావిషయమైన విషయము. అది జేకపదార్థమునకు ను, సరేపరాప్రాప్తమై పుంజేమారమైయున్న ప్రజామనఃప్రకృతులకును అనకూలముగా నుండవలెను. ప్రతిజేకమున రియవారము దాను ప్రాచీన ప్రాపంచ కాగరకతానవప్రేరే కానీ యజలయు పాలాసంగుటకు, తెలిసియో తెలియకయో పనిచే యుండును. దానికీ ప్రతిబంధకముగా నుండువిద్య తొల్లాల విజయంతరముగా నున్నట్లు కాన్పించినను చింతకు నివృప్తమై ప్రజల ప్రతిర్యూహముగాను బరిణమింపక మాదు. మామడి కల్పము అరటికల్పము ఏకభూమినుండియే ఏసీనకునుండియే ఏకకాయపుకండియే తన యాహారము గొనుచున్నప్పటికిని, జేసికొ గారలసిన ప్రత్యేకాహారపానీయకపదార్థము అది గ్రహించి తనలో చేకింపవలెనేకొని దానివ్యాభివృద్ధిమార్గములను జనుసరించి పోవుటకులక విభిన్నముగాను తెలుగుచున్నది. ప్రశంసమందలి వివిధకాకుల విద్యావ్యాగరకల విషయమునను అట్లే జరుగును. పాశ్చాత్యుల కనకూలింతున దండయును ప్రాయులకు సవరక పోవచ్చును. సంప్రదైహిక భోగసంతతియు, నివాధికారవిద్యా

ప్రేరే నిరంతరతాకర్తవ్యములు—ఇవిపాశ్చాత్యులపరమార్థములై కల్పకల్పింతుమన్నది. ఇక ఏందూజేక ప్రాచీనచరిత్ర పరిశీలి చూచినయెడల, ఒకరిని పీడింపకుండ గలిగినవానితో కృషినింది యనాదంబరముగా జీవనముచేయుటయు, అనధకుండ అత్యున్నత త్యాగియై గుప్తముగా బరోపకారము చేయుటయు—ఇవి హిం మాజాతియొక్క విశిష్టతలములైకల్ప కాన్పించుచున్నది. పాశ్చాత్యుల సంపర్కములకుల నివృద్ధుల నెకకటియంత ప్రమృట ముగా గానిపింపవచ్చును అని అప్రకాశములై లోపల నడచి యుండి అచటాలపరిశీలులలో నైకమృకుట సిద్ధముగానే యు న్నది. దృష్టాంతములై మారముగా జోనక్కలెను. మిగిల్చ దాదిద్యమును, సముగోనకుండజేయు కలిసేనయు—హైం దవనికజీవనమునకును, హైందవత్వ పీడితరకును, హైందవస్వ గుభవతాబులకృత్యమునకును—అహింసమైన నిదర్శనములు. బడి లాని లంట్లోతుంటే కొందరు ప్రైవేటుపాఠాధ్యాయులు త

క్కువజీవము పుచ్చుకొన్నారోజులు నేల జూచినాను. జీవము బట్టియే గౌరవ ముండునెడల, బహుళాను బడులుండు గ్రామములలోను వా రెట్టిగౌరవము నందియుండుతో మీ యాహింసు కొనవచ్చును. హిందూజేకములో ఉపాధ్యాయవృత్తి కెన్నం దును ఔన్నత్యవన్నత లేదు. స్వముభ్యాగములను జేకసేర కలను గురువు పూజ్యుడయినాడు గాని, భవంతకుడగుట కలన గాదు. మన బాలికవిద్యుడెడల ముల మనము కర్తవ్య వంశధరంపగా బాలికే లభించిన విశిష్టవర్ణములను జేకసేర జేము నవపుండెయెడల విద్యావిధానము లాధికారియగును మ తియొకలాగుననున్న నది నివృప్తమై యనగర కలి యగును. బడుల పాపించి యేర్పాటులు చేయవారును, విద్యానియమనిర్మాతలు ను, మొన్న మొన్నటికీగో, హిందూజేకముయొక్క అతిపా చి: సిద్ధి మనములో నుంచుకొని, తదనుగుణముగా, ప్రవృత్తినిగ్ధి యుండు దగిన చిన్నమార్పులతో, నియములు తేర్చుట జేయు లో పనిపొగింపవలెను. తదితరమైన జేకయొక బ్రహ్మర్షకముగా నుండును ఉద్దిష్టఫలము నీయజాలదు. బాలికవిద్యనుగుర్చి చిరకాలమునుండి వామనములో నున్న అభిప్రాయములలో నిది కొన్ని. అనుకూలమైన అవసరము లేకనిపించిది గనుక అది మీ యెటుట బట్టినాను. అది గ్రామ్యములగునెడల, విద్యాభివృద్ధి

కులను ప్రజాసంఘ ప్రజేకలలను, మినభవంతి సభలను వా ని! నుద్విస్తరూప నిరూపణము గావించి వానిని ప్రచారము లోనికి దెత్తునను అకతో నీ మీరవి నిజమిదిదిని.

నేడు మీరేగ్గులుచుకొన్న సంఘము మహాభారతంతులైన కార్యములనేములు నిర్వహించవలసియున్నది. అదా దిమాంధుల స్థితి సభిస్థితిపలుటలు ముఖ్యతమమై విమంయు, ప్రభుత్వ కర్తవ్యము. భవను భావము: బోగట్టి యందల శోక చట్టమునకు దెచ్చుటలో విద్యుత్తు మాటియైది మహాజీతిలేదు. ఒక బాలికా రింకోకబాలికా యుద్ధరణము నకై చాలిం పాహాద్య మొన్నడును జేయజాలదు. ఏకాదియొ క్తి యాబాలియే నూచుకొనవలెను. కార్యవిధులను అంతకృ ముకున్నీలను మగుడు. ఎవరయథార్థస్థితి వానికొ బూగోలుగు. అంతట అప్రతిపాకమైన అరణ్య ప్రవృద్ధన క్తి యొకటి యు వ యించుటకే ప్రతికృతి యును ప్రతిబాలియను ఇకలొ మార్క్కు లలో సమానమైనకట్టులు తమగును రావలెనని కలిగియుగా బోరాడును. కావున అరకాకము కలిగినప్పటిల వాని నూరక పో నీక. మీయన్నకృత్య భారలకు విద్యాపాకర్త మొనగుచు ప్ర యత్నింపుడు. ఏకద్వివమునై విద్యాభివృద్ధియు ఉపాధ్యాయులూ అను అను ప్రేరేపకపు మహారాజుగారు చేసిన యుభకారకృ త్యములకును మహాజేక సేవకును యూరదేకములు— ముఖ్య ముగా అదిమార్గ బాలికారు— వారి కెంతో కృతజ్ఞులై యుం డవలసియున్నార.

నేరక కలయు విద్యాభివృద్ధియులలోను, అనుసరింపవల యు బోధనపద్ధతులలోను వివేకములైన మార్పులు అకస్మిక ముగా గావించి ఎలిమెంటరీ నెకండరీ పాఠశాలలలో బనిచే యు బడిపంతుళ్ల ముగ్గులు కలవరపెట్టి గండరగోళము చేసిన రోజులు వాడుజుట్టిలో నున్నవి. సంపదాయ సిద్ధమైన క్రమ మతో అత్యున్నము బోధించుటకు మాటు వివర్య ప్రపరిపాటి న కలంబింప కలసివచ్చినపుడు, అసంస్కరణము రుచింపని యొక యుపాధ్యాయుడు— ఈక్రొత్త పద్ధతికారము శిక్షితుడైన విద్యార్థి, సాంప్రదాయ పద్ధతినానుపారముగా మాటలిచ్చి యా ర్థములు ప్రాసిన నిఘంటువుల పెట్టుపయోగించుకొనవలయునో తెలియక వానిని బాచుకోనవచ్చును నవీరకే నంది నేర్పు కొనవలసియుండును. అని పరిహాసముగా బలికనాడు. ఉపా ధ్యాయుల సమర్థతకు మించిన వనులు వారిపై చేసినారు. పరి ఙ్ఘికారులైనను ప్రాచిది బ్రద్ధలు కొట్టుటకు బయలుదేరుటయే కాని నూరకమార్గము తెల్లలంబింపవలయునో స్పష్టముగా నిర్ధా రణచేసి తెలుప పోయెనీవారు. నవవిద్యావిధానములం దతివ్య గ్రులై యుండువారు ఇంగ్లండులో జరుగుచున్న పని ఇండియా లో ఏల జరుగునూడవని తెలచెడువారు గాని రెండుజేకముల కును సిద్ధికలులలో నుండు విభల భేదమును బరిగణింపనేలేదు. విద్యాభివృద్ధియులలో బ్రత్యేక పాండితీసంపన్నులై పెద్దపెద్ద జేకనములు పుచ్చుకొనువా రింగ్లండులో జేయుచున్న పని నెల కు కి రూపాయల చొప్పునో 10 రూపాయల చొప్పునో జీతము పుచ్చుకొనుచున్న ప్రైవేట యుపాధ్యాయులు ఇండి యాలో సనీగా నెగ్గింకల రను తెట్టియూపాలలో బడినారు. అందుచే విద్యాకాఖా బ్యాపారములు కొన్ని సంవత్సరములవర కు విక్సిరి అప్రప స్తముగా నుండెను. కాని క్రమముగా ఆ గొంలెజు కొక లన్నియు బోయి, బోధ్యవిషయ భారము తగ్గి కదలెలు పెక్కుపార్లు నకంపబడుటకులను దురదృష్టవంతులగు నాటి యుపాధ్యాయులలై గాక నేటి యుపాధ్యాయులు వా రిదివార కృత్యము లేవో స్పష్టముగా నెఱుంగదు రనుకొను చున్నాను.

కావున అప్పుడప్పుడు అధికాకలు నికమించుచుండు బోధ్యాంశములు మున్నగువి కరిపించి అని యొరకల కాచక డీ తిములో కనుగొనునని మీసంఘముయొక్క విధులలోనొకటి గా మీరు చేసికొనవలయును అది కెన్న ముగను దుమగ్గరచేసిన, గానిపించునెడల, మీరంజును గలిసి విద్యాభివృద్ధివారులకు, నవిన యముగా, మీరభలేటిగింది యట్టి విద్యావిధానాయలను అనుకూలముగా మార్చించుకొనవలెను.

జీవికాసంపాదనములై చేయుపద్ధతము వానాటి కధి కమానుండు ఈకాలమున, ఎలిమెంటరీ స్కూలులలో నేర్పవి ద్య, ప్రధానముగా కర్తవ్య-యోగ్యమై, జీవకాధారమై, యుం జేకలెను. విద్యార్థి స్కూలువిడిది తెల్లనవీరక యోగ్యమై కృతా/ క్రమై జీవనము చేయుటక కర్తవ్య యుండవలెను. అట్లుండు నెడల మన జేకదాదిద్య భేదములు కలిపొవును. లేఖన వాచ గడిరములు మూడును, ఇంతుక సామాన్యకృత్యపరజ్ఞానమును ననీగా గలపించునెడల, అది చిన్న పిల్లలకు జాలదు. అనవసర ముగా పిల్లలకు బోధించుటకీ స్కూలులలో అట్టిపెట్టుట కాలము ను కర్తవ్యమును వృథానేయుట యగును. జేకభాషలో నిట్లమె

కార్యదర్శి

టాగూరు కవీంద్రుని సందేశము

విశ్వాభారతి ఆదర్శము

డాక్టర్లు కవీంద్రుని టాగూరు ప్రాంతాల్లోనుండి బయటపడి మాధ్యమమున రంగునలో సర్వాధ్యక్షమును బొందిరి. అచట బహిరంగంగా సర్వాధ్యక్ష మొసంగి దానికి ప్రత్యుత్తర మిచ్చుచు నీక్రింది విధముగ చెప్పిరి:—
ఆగ్రహములేకయిలా!

నేడు మీరు నాకు గావించిన సత్కారమునకు ఉచితము గురితని కృతజ్ఞత చెప్పుటకు శక్తి జాలదనవలయును. నేను నా కృతజ్ఞతను దెలుపకలవచ్చిన భావ దుర్బుధ్యకాత్తు నాది కాదు న్నుది. ఏదో దుర్బుధ్యకాత్తులను కొంత ప్రతిష్ఠను సంపాదించితిని. దానిని నిలుపుకొనటకు తుదకు నావనస్సునకు శిక్షణము నొసంగవలయును. అది తప్ప వేరే పాధన మేమియును లేదు. నాకింతటి గౌరవము చేసినపుడు యెంతయో విశ్రాంతిని పొందెను టాగూరు మున్నగు అంతటి గౌరవమునకు నేను తగిన నమస్కారము. నేను యీ మాటను మనస్ఫూర్తిగ చెప్పుచున్నాను. ప్రజలు పొరబడుచుండిరి నేననేకపాదు లనుకొంటిని. నాయందలి లోపములు మీకు తెలియవు. నేనొక పెద్ద తపస్వినియు, సాధునియు, ఉన్నతమను మ్యజాతి సంకల్పవ ననియు మీరు తలంచుచున్నారు. అట్టి కేమి యునుకాదు. ప్రజలందలకును నాయమడుగనుండు రాజకీయవేత్త లినుగాను. ప్రజల సంహారము సేసినది గాను. నేనట్లు చెప్పు కొన వచ్చు నేని కవినిమాత్రమే నేను. కావున మీరు నాయెడ జూప వలసినదిగా కోరునది ప్రేమయే గాని గౌరవముగాదు. ఇట్టి సమయములం దిదివర కనేకపాదులు నేను చచ్చిపోయినవారి యెడ గౌరవమున, బ్రతియున్న వారియెడ ప్రేమయు జూప వలయునని చెప్పియుంటిని.

నే నీ జీవితములోనుండి యిచ్చి ప్రజలకు నామనుసులోని దంకియును వారి కానందకరముగ నుండుదానిని జెప్పుటకుపోతిని. అందులకు వ్యతిరేకముండేన బాగుండును. కాని యీ యాలోచనలో త్వరితగతిన ఒకచోటనుండి మరొకచోటకు దీసికొనిపోవుటకు యంత్రచానుకూలములుండగా యొక్కడ నాగకుండపోవుట యే గాని ఒకచోటనుండి మంచి తెలుసుకొన వలెనను జ్ఞానము లేకుండ పోవుచున్నది. ఈ భ్రమభవేగములో బడి మోసపోవు చున్నాము. నేనును అట్లే యీ దేశమునందు కొంతకాల ముండి ప్రజల గుణగణముల దెలుసుకొనకుండ పోవలసివచ్చినది. నేనిచట నుండుటకు వీలైనయెడల, నేను ప్రజల మానసముల రంజితచేయు కవికావ్రుడననయి యిట్టి గౌరవము నాకు తగదనియు చెప్పియుండెడివాడనే. మీరు నన్ను మీలోపాలు ప్రక్కను దగ్గర కూర్చొనబెట్టుకొనవలయును గాని ఈ ఉన్నత పేజికపై నెక్కించి కక్షింప దగదు. గొప్పగొప్పజీవములన్నియును ప్రపంచమునంతటను జెందియుండు చిన్న నొకదానిని పోలింపజేయును. దానితో ఆదేశమునకును యితరభాగములకును సంబంధము కలుగును. ఈ సంబంధము వాణిజ్యమువలనగాని, వైనికబలమువలనగాని, రాజకీయబలమువలనగాని చేకూరినదిగాదు. ప్రపంచమార్గములను జేత్రో పంతములుగజేయు మహాదాదర్శములు కొన్ని ప్రజల అంతరాత్మల నుండి బయలుదేరుటవలననే ఈ సంబంధము సమకూరుచున్నది. భారతదేశమునందుండే సందేశములు బయలుదేరినదర్శములగు ఎడారులను, పర్వతములను దాటి ప్రపంచములో దూరదేశములకుబోయిన విషయము మీకందరకును తెలియును. వార్తలు జేయుటలో వారియుద్దేశ్యమేమి? భారతదేశ చృష్టియమునుండి కొన్ని అదర్శము లుద్భవమనొందెను. అయ్యవి ప్రపంచములో మానవజాతి కంతకును జెంది యున్నవి. అయ్యవి ఒకచోట దాచియుంచ దగి ననికావు. అందుచేతనే ఆసందేశములు యెంతకష్టమునైనను ఒప్పు చచ్చినను సరేయని యైతికి దీసికొనిపోయిరి. అదియే నిజముగా మానవుడు జేయవలసినదని. ఈసందేశములను భారతదేశము అంత్రసాక్షాత్కారమును బొందుటయేగాక దూరదేశములలో నున్న వారికొకడ నట్టి దానిని గలుగజేసి వారిని తమకును ఒక విధమైన సంబంధము గలదని ప్రకటించి వారు తమ ధర్మమును నిర్వర్తించిరి. అదియేనిజమైన సాక్షాత్కారము. భౌతిక సౌభాగ్యమును రాజకీయభాగ్యమును ప్రపంచమంతటను కోల్పోజాలవు. అదిన్నా ప్రపంచమునెడల నల్ల అద్దములవలె నుండేదావూ జేత్రో పరము ప్రపంచమునం జానందములేకపోయిడిదే. కావున మా మాతృభూమి ఆరేజన్నును ప్రపంచమంతటను జెడజల్లెనని యుజువు జేయుట ఈదేశ మాతృగర్భమున బుట్టిన కారందర విధియై

యున్నది. ఈ తేజస్వీ యెన్నియో యుగములు ప్రజలకు ఆధ్యాత్మిక మార్గదర్శకముగ నుండెను. ఇదియే యెప్పుటికైనను పరిరక్షింపవలయును. గ్రీకు జీవములను రాజకీయభాగ్యము భౌతిక సౌభాగ్యము వల్ల ను రక్షితము గానిరే. కాని గ్రీకు జీవజానందు అత్యున్నతమగు భాగ్యసౌందర్య తేజస్సు దయించుట చేతనే అవృతత్వ మేర్పడెను. భగవంతు డదానిని ప్రపంచములో నేదేశముకైన నొసంగును. అధికారము భాగ్యము దప్ప మరేమి యింక లేనిదేశములు నాశముగా క తప్పదయ్యెను. నాకు నామాతృభూమియెడ నేమాత్రము భక్తి యున్నను అట్లుదలంపను. ఈసందేశమునం దెందో అవృతమా ననుబదయించి ప్రపంచమంతటను నుప్రసేధిగాంచెను. ఈదేశము రాజకీయముగ నెన్నియో మార్పులను బొందెను. కాని యిందు మానవులయెడ ప్రేమయు, ఉన్నతభావములును వచనములు మాత్రము గాన్పించెను. దీనివలనను జూడ సర్వభూతములందు తన్ను జూడగలవాడే భగవంతుని ప్రకటితముచున్నది. ఈసత్యము నేను నామనస్సునందు ప్రేమించుచుందును. మీరు దానినంగీకరించి నందులకు సంతోషమగుచున్నది.

విశ్వమాతృపూజ

ప్రేమాదేశము ఆహ్వానము నంగీకరించి నేను అచటికి బయలుదేరుటకు ముందు వారి భారతకవిత్వరేఖ యొసంగునని తలం చిలో తెలిసికొనిన సహాయకరముగ నుండును. ఆ దూరదేశముల కు వందేమతరతరమును మాత్రము దీసికొని పోవును నని పొరబడవలదు. అన్ని జాతులకు అందరును మృత్యులకును విశ్వమాత యొక్క పూజాసందేశమును దీసికొని పోవుచున్నాను. నేనీవనిని జేసినయెడల దేశమునకు తగిన శ్రుతిద సగుదును. ఈదేశము తండ్రిని గూర్చి యిట్లు ప్రార్థించును. “ఆహవానత్యము తెలిసికొ నుమానమును మోసంగుడు నీవే మాతండ్రివి. భూవిభేదమును నిజమైన దని నమ్ముడు” ఈదేశమునకును నితరదేశములకును మధ్యగర్వము అభిమానములును గొడవద్దముగట్టినయెడల అది అసత్య ముగను. ఇట్టి విభాగము జేయునెడల “నాయనా, నీవే తండ్రిని మాకావిజ్ఞానమును అంతరాత్మయునొసంగుడు. మావిభేదమును నిజమమ్ముడు” అను ప్రార్థన పోవును. ఈ ప్రార్థనమును పూర్వము సల్పిరి. దానినే మనమవుతు విశ్వమానవజైత్రుత్వన కొసంగవల యును. నేను ఈ ప్రార్థనమును ఇతర దేశములకు దీసికొనిపోయి పూర్వమునుండేయు వచ్చినట్టి యాహవానసందేశమును ప్రసరింప జేయుట నాధర్మమై యున్నది.

రవీంద్రుని సందేశము

“ప్రపంచమంతయును నేను జెప్పదానిని వినుడు” కాని మీకు జెప్పదాని వివరలెని ప్రపంచమంతయు నేను గొరుచున్నాను. “మీరు కాశ్యోతపురుషుని పిల్లలు. మీరందరునుగూడ అంతే. మీరందరును సృష్టములో నివసించెదరు” అని నేను మీకు జెప్ప చున్నాను. ఇట్టి పిలుపు మన పూర్వులనుండియే వచ్చినది. “మీరు ఆపరమకాశ్యోత పూర్వపుని పిల్లలు” మానవత్వపులందరును ఆకారము నొసంగి ఆపరమ మహాసంతృప్త్యుభయదేవ్యదోగదా! ఆయనకు ఆంధకారము అజ్ఞానము జ్యేష్ఠము రాగము లేదు. అట్టి తేజోమయుడు ఆహవానతరతరమును అందరును ఆకారము లొసంగి అందరును సత్యముగ గాన్పించి అందరూదయముల లో నివించియుండును. ఇట్టి మహాపూర్వపునిసందేశము ఒక్కటి యే యెన్ని కష్టములబడియైనను ఎన్ని సముదాయముల ఎడారులు దాటియైనను దీసికొని పోదగియున్నది. అదియే నా ప్రార్థనము. (కార్తము) ఎవరికి వారు తమలో దాము ముడిచిపెట్టుకొనునెడల సత్యమును తెలిసికొనిన చెప్పలేము! ఇతరులయందు గూడ నిన్ను జూడ గల్గితేనే సత్యమును తెలిసికొన గలవు. ఈసత్యము ను భారత దేశమునకునొసెను. ఈసందేశమును ప్రపంచ మంతయును తెలియజేప్పి వ్యాపింపజేయుటయే నేను ప్రయత్నముగాకార్యము. ఈతేజస్సు మీలో అందరలోను ఎప్పుడును వెలుగుచుండెను. దీనిని మీరు దాచియుంచుచిరి. విక్రమాద్భుత డెక్కడ నున్నాడు? అయిన సౌభాగ్యమును అధికారమును దెల్పి చిన్నములేమియును లేవు. కానిదాసమహాకవి కాశ్యోత గ్రంథముల రచించి ఆనందమును జీవితమును గడపి భారతాత్మ నందు రక్షించెను. ఆయన కవిత్వమహాధర్మమునందును ఆత్మ కరత్వములందును భారతాత్మ జీవించియుండెను. భగవద్దత్తవర ప్రసాదమైన యీదేశముయొక్క మహాదాదర్శములను మహానా

మము బయల్పరుపగల్గితి నేని నేనెంతయు కృతకృత్యుడను ఆట్లుట దానితో నాకు ప్రతిష్ఠ వచ్చునని గాదు. ఈయుగములో నాద్యారా నామాతృ భూమి వరియొక సారి స్వీయ ప్రకటన ము గావించి తనలోనున్న మాహాత్మ్యమును ప్రపంచమునకు ప్రకటింపగలవన్నదను సంతోషమే నాకు గలుగుచున్నది. అదియే జరుగునెడల నేను భగవంతుడను నమ్మియును నగుదును.

ప్రేమా ఆహ్వానము

కాని యీలోపల ప్రేమాయంత్రటి దూరదేశమునుండి ఆహ్వానము వచ్చెనుగాదా మని నేనుమీయెరుట గర్వపడనక్కర ఈ ఆహ్వానమువలన నేను ఉన్నతిని బొందినటుల భావించుటలేదు. దీని నంగీకరింతునా వద్దాయెమియును జెప్పజాలకుంటిని. దానిమాట యిటుండుననిండు. నేను నిర్వర్తించవలసిన కార్యధర్మము ఒకటిగలదు. నాదేశములో ఫలించినదానిలో నుత్కృష్టమని తలంచినదానిని నేను తీసికొనిపోవలయును. మనపూర్వుల ఆదర్శవైఖ్యమును తీసికొని పోవలయును. నన్ను రమ్మని కోరి నవారు వీని నంగీకరింపకపోవచ్చును. వైదైన గాన్పించు నీభౌతిక విజయము వైనికవిజయము రాజకీయవిజయములు జూచి వారి మనస్సులు భ్రమించుచున్నవి. ఇట్టివారి వారు నేను ప్రార్థించిన భారత దేశపు అనూల్యసంజ్ఞేమును జెప్పబోవునపుడు వారు వినక పోవచ్చును. నేనక్కడికి పోవునది నాధర్మము అతిముఖ్యమైనదని. తలంచియే ప్రతి గృహస్థునకును అతిథియై నిర్వర్తించవలసిన ధర్మము గలదు. ఎవరికైనను భాగ్యమున్న యెడల తాను తన తుటుంబముపూత్ర మనుభవించుటకు మాత్రము దాని నుపయోగింపరాదు. అతిథియనగా భవంతుడే ఆస్వరూపమున వచ్చెనని యీ భారతదేశములో దలంచెదరు. దాని యర్థమేమి? అందు సార్వత్రికముగలదు. అనుభవంపరమైనందుగా ఒకడు వచ్చి త్యాగముజేయవలె ననెను. మానవజాతిలో నొకరువచ్చి “సోదరా, నీ ఆదృష్టములో నాకు భాగమునిమ్ము” అనెను. ఆ వాక్కు మానవ హృదయమునుండి త్యాగము నెప్పుడును గోడ పరమాత్ముని నోటనుండి వచ్చును. అందునే అతిథిజానిరి. అతిథి భగవత్స్వరూపుడు అం దెంతయో అర్థముగలదు. ఈ దేశములో అతిథులకు భాగము నుంచకుండునెడల వారు సిపాయీలుగను వర్తకులుగను వచ్చి కొలగొట్టుకొని పోయెదరు అప్పుడు పూజార్థులకు అతిథులు గానెరరు. మీలో సద్గుణముండి యితరులలో దానిని కనుగొనవలెదే వాటిలో పాల్గొని ఆనందింపగలవు.

కాంతిని కేరసము, అతిథిశాల

అస్పృశ్యతయుల పేరను భారతదేశముపేర నేను యీ దేశమునందు అతిథిశాలను స్థాపించితిని. అది యీ దేశములోని విశ్వార్థులకు మాత్రమేగాదు. విదేశముల నుండి వచ్చు మిత్రులకు అతిథ్య మొసంగబడును. ఎంత దూరవాసులైనను అవ్యవతత్వమైనను భేదములేకుండ నుండెడివారు నేనా అతిథిశాల స్థాపించి విశ్వభారతీయని పేరిడి భారతదేశము ప్రపంచ మానవజాతి కందరును జెందినదనియు, భారతదేశము ఆహ్వానించు చున్నదనియు నేను జెప్పుచున్నాను. ఈ నాసందేశము యీ విశ్వభారతీయందు స్వరూపమును దాల్చునటుల ప్రయత్నముల జేయుచుంటిని. ఇందులకు మీ సానుభూతియు సహకారమును గావలయును. మానవులందరి సానుభూతియు సహకారమును నేను యీలోపులోనుండగా ఈపని మానవప్రపంచ మంతయును సంబంధించిన దగుటచేత అందరును కలసి పనిజేయవలెనని కోరగా అంగీకరించిరి. వారు నా ఆహ్వానము నంగీకరించి యెన్నికలాబుములనుండియో నిసాధముగనున్న స్థానము నకు వచ్చిరి.

ఈ సంస్థ లీడరుగనున్నది. నీ విశ్వ భారతి భాగ్యమంతయులకు ఆధునిక విశ్వవిద్యాలయములతో పోలికకు రాదు. కాని యెంతటి డ్రైమైనను ఎన్నిలోపము లున్నను వాకు నా ఆహ్వానము నంగీకరించినట్టి యిచ్చటి పండితులతో సమాగమ మగుటవలన లాభము బొందితుని యంగీకరించిరి. వారు మాకున్న నెక్కువ. ఎవరికిదెలి యును విజ్ఞానీగతో గాకుండ సమతతోవచ్చిరి. నే నీ కార్యనిర్వహణమునే పూనుకొని యుంటిని. దీనిని నాభిలీప్య క్తి కొక్కనికి వదలివేయక అందరును నాపనియని దిగవలయును. నేను కవినితప్ప మరేమియును గాక. నేను కాంతిముగ ఒంటరిగ నాలోపభూమికోయి ప్రపంచమంత యును లాభములేక స్వల్పములగదోచు పద్ధతుల బాడుకొందును. నేను వచ్చిపోవులోపల నా కా విక్రాంతి నొసంగవలయునని మిమ్ము గోరుచున్నాను. నేను ఏకాకినై యున్నపుడు నా భావమిదిని సత్యమును భావమునందు ప్రకటింపగల్గితి నేని, ఆ ఒంటరిగనున్న పుడు భగవంతుని సాన్నిధ్యమున నున్నటుల దలంచెదను. అప్పుడాయన జెప్పినటుల జేయుదును. మరల నింకొక సారి యిడుగుచున్నాను. నన్ను యేకాంత విక్రాంతిని బడయ నిచ్చి మీ రీసంజ్ఞేమును వ్యాపింపజేసి నన్ను మనదేశమును అధికారమున బడియుండకుండునటుల జేయదురుగాక! (దీర్ఘ హర్ష భవము)

సత్యమూర్తి :- గ:—గర్వరూపి మృత్యువును
సమరాలికి జేర్చి నున్నాడని తెలుసుకుంటే అది జ్ఞానమనవచ్చును.

హాపుమ్యకొరె. ఇది సుహాపుమ్యకొరెను అపొజననకర్త మువారు ఆదేశించుటకు పీఠాధిపతి అన విల్లును మార్చుట యందు.

ఇట్టి విల్లులవల్ల లాభముండదు

గౌరవనీయులైన రాజుగారు కేసులు తాత్కాలిక విజ్ఞానము కొరక రాష్ట్రమునకు కొత్త విజ్ఞానము లాదియను ఉండవలయునని ఉద్దేశించి న చాతీ విల్లును ప్రవేశపెట్టియుండదు. ఇట్టి విల్లులవల్ల నిజముగా లాభముండదు. ప్రజాభిప్రాయము విల్లులకు అనుకూలముగా నుండవలెను ఈ రాసనసభకన్నను, మంత్రికన్నను, వర్షకన్నను (కనాభిప్రాయము బలవంతమైనది. ప్రజలు ఈవిల్లును అంగీకరించుట లేదు. ఈ రాసనసభకుం దీవిల్లును ఏర్పడినను పర్యవసానము విషయమై నాకెట్టిపందేనామలేదు. ప్రజలయందు ఆందోళనము ప్రబలమగుననియు కడకు ఈచట్టము కర్మగుననియు నాకు నమ్మమున్నది.

శాసనసభ్యుల ధర్మము

రాసనసభ్యులు తమ నియోజకవర్గముల అభిప్రాయములను తెలుపవలసినవారేగాని తమస్వంత్ర అభిప్రాయములను తెలుపవలసినవారు. ఈవిషయమై తమ నియోజకవర్గముల అభిప్రాయమును తెలిసికొనుటకు గౌరవసభ్యులకు అవకాశము లేకుండెను. తమకు ఇష్టము విచ్చి విధమున సమర్థులు నియోజకవర్గము గౌరవసభ్యులకు విన్నవించుచున్నాడు. అందుకే కొంతమంది ఇతరులకును కోరబడినది.

సుహామ్యుదీయ సభ్యులు

సుహామ్యుదీయసభ్యుల కొరతను పూర్తిగా పూర్తిగా నడుపించి యుండిరి. ఒకేవిధమున హిందూత్వము తమ మతమునకు సంబంధించిన విషయములందు ఆదేశించిన సుహామ్యుదీయల ఆదేశములను గౌరవించవలయునని నిర్ణయించబడినది. హిందూమతముదీయ మైత్రీ ఇదియాలాగారును వాస్తవ మనామ్యుదీయము ఈవిషయమై ఆదేశించిన వర్తమానము! తోడ్పడవలయునని కోరుచున్నాను. (కొంతమంది సభ్యులు)

సభ్యులైన గారు ఉపసభ్యులను ముగింపగానే 21:22 కేకపిల్లెగారు ఉపపాదనమునై సమర్థమును పుష్కలమునని ని కోరె.

అనుకూలురు ఎన్నుకొనినసభ్యులు

(1) చల్లపల్లి జమిందారుగారు, (2) అప్పారెడ్డిగారు, (3) మహా బలహేదేగారు, (4) మాధవరాజుగారు, (5) ప్రభాకరరెడ్డిగారు, (6) దాక్తరు శ్రీకృష్ణమొదలిగారు, (7) రామలింగంరెడ్డిగారు, (8) రామలింగరెడ్డిగారు, (9) ఎ. యస్. కృష్ణారావుగారు, (10) బి.వి.రాజుగారు, (11) చిదంబరరాజుగారు, (12) కోటిరెడ్డిగారు, (13) రామరాజు రాజుగారు (14) అంజనేయులుగారు, (15) విశ్వనాథరాజుగారు, (16) గంగారాజుగారు, (17) యస్. మల్లేశ్వరమొదలిగారు, (18) దాక్తరు సుబ్బారావుగారు, (19) గోపాలమూసగారు. 20. నరసింహ చారిగారు. 21 చెద్దిరాజుగారు 22 వెలిగిరి గౌండ్ల గారు 23 రంగారావుగారు 24 చల్లారాజుగారు 25 కేశవరావుగారు 26 మాగంటి కేశవరావుగారు 27 శేతుకర్తూం అయ్యగారు 28 ఆర్. శ్రీనివాసయ్యగారు 29 స్వామి వెంకటాచలం రెడ్డిగారు 30 వెంకటరమణ అయ్యగారు 31 సత్యమూర్తిగారు 32 అదివారా య్యరెడ్డిగారు 33 దాక్తరుయ్య. రామారావు. 34 రామేశ్వర రావుగారు 35 వెంకట సతీరాజుగారు 36 విక్టోరి వె.కటర త్తుగారు 37 మూడు సాహెబుగారు 38 సహాయకు మూసాసేబుగారు 39 సహాయకు సాహెబుగారు 40 ఉప్పి సాహెబుగారు

నామినేటెడ్ సభ్యులు

41. నారాయణ సంబూద్ధిపాతుగారు.

ప్రతి కూలురు

ఎన్నుకొనినవారు

(1) అదిగొండల గారు (2) అర్జున నాథుగారు (3) భానోజి రావుగారు (4) శక్తి. రామారావు రెడ్డిగారు (5) ఎల్లప్పు రెడ్డిగారు (6) ఎలిరాజులు నాయకు గారు

(7) కృష్ణ స్వామి నాయకు గారు (8) మార్తాండం పిల్లేగారు (9) మునుస్వామి నాయకుగారు (10) పి. మల్లేశ్వర మొదలిగారు (11) పొన్నసామి నాయకు గారు (12) పొన్నసామి పిల్లేగారు (13) రత్న స్వామి గారు (14) పి. బి. రాజుగారు (15) రామస్వామి మొదలిగారు (16) జె. డి. సామయ్యగారు (17) శిలారావు రెడ్డిగారు 8 కేశవరెడ్డిగారు 19 భావతి సుబ్రహ్మణ్యం పిల్లేగారు 20 పి. కేశవపిల్లేగారు 21 కేశవచలం రెడ్డిగారు 22 వెంకటాచల పదయగారు 23 కృష్ణను నాయకుగారు 24 విజయరావుగారు 25 వెంకటరాం రెడ్డిగారు 26 యాచ్య అలిగారు 27 రహత్ సాహెబుగారు 28 అప్పారావు అలిగారు 29 మోజల బుల్ల సాహెబుగారు 30 సామిదులూరు మరకయ్యగారు 31 నూగ్యనారాయణమూర్తి నాయకుగారు.

మంత్రులు - కార్యదర్శులు

32 గౌ.పా.రాజుగారు 33 ఆర్. ఎ. పి. పాల్గోగారు (34) కేశవపిల్లేగారు (35) అబ్దుల్ ఖుటాసాహెబుగారు (36) అశ్వకస్వామి ఉదయాద (37) తం. వెం. పిల్లేగారు.

ప్రభుత్వసభ్యులు

(38) శర్మటాడనాయకుగారు (39) శక్త నాథుగారు (4) శర్మ స విల్లుగారు (41) రామస్వామి అయ్యగారు (42) దేవిగుగారు (43) శే. నాథు (44) మూలగారు (45) పాడి నూగారు (46) నాయుగారు (47) అశ్వకేలు జెనరామగారు (48) గోపాలస్వామి అయ్యగారు.

నామినేటెడ్ సభ్యులు

(49) నానురై యి గారు (50) శే. శే. ద్రుకు గారు (51) తెప్పి వెంకట వర్మగారు (52) మల్లేశ్వరగారు (53) ఒక శే. పుగారు (54) ప్రేమయ్యగారు (55) కళ్యాణరెడ్డిగారు (56) పి. రామనగారు (57) సాగరంగారు (58) ఆర్. శ్రీనివాసనగారు (59) సుందరమూర్తిగారు (60) పి. వి. గోపాల లనుగారు.

తల పులు

(1) ఆర్. కె. రెడ్డినాయకుగారు. (2) ఆర్. పి.య్యనగారు (నామినేటెడ్.) వోటింగు ముగియగానే ఎన్నుకొనినసభ్యులు ఎంతకుం ది ఎల్లు సమర్థుల నిర్ణయతో తెలుపవలయునని కల్లానాగారు కోరె. శిరానమనకు వ్యతిరేకముగా సమర్థుల నిర్ణయముతో ప్రభుత్వోద్యోగలెంతకుంకో తెలుపవలయునని సత్యమూర్తి గారు కోరె. విశ్వానరసాచార్యులీ ద్వానము నందకమున ఇట్టివిధములన్నియు తెలుపవలసినవిధమున ఈమిటిని నివరణములను కూడ తెలుపవలయునని కామలింగ రెడ్డిగారు కోరె, కేటిడినము ఉదయం వివరములను తెలుపుటకు అభ్యర్థుడు అంగీకరించెను.

కార్యవిధానము

అటుపిమ్మట కార్యవిధానము ఎల్లు జరుగవలయునో తెలుపవలయునని అభ్యర్థుడు అద్యకేలు తెలరలు గాని కోరె, కత్తురుగారి నూచనలను అభ్యర్థుడు వోటుకు పెట్టవలయుననియు, కభ్యులు ఆ నూచనలపై చర్చ సరిపి అంగీకరించిన అంగీకరింపవచ్చును నిరాకరించిన నిరాకరింప వచ్చునుగాని సభ్యులను మాత్రము ఉపపాదించుటకు పీఠ లేదని చెప్పిరి.

మొత్తము కభ్యులు ఆదేశించుచు ఇల్లు శేయుట రాసన ప్రా. నూస్టు గౌండులకు భంగకరమనియు అభ్యర్థుడు కాసన తల సభ్యులను కాపాడ వలయుననియు నిబంధనల నుడికరించి ఈ విషయమై ఈ సుప్రార్థాధికారము అభ్యర్థునకున్నవనియు సభ్యులను పసాదిం అభ్యర్థుడు అంగీకరింపవల యుననియు వాదించెను.

కడకు అభ్యర్థుడు అద్యకేలు జెనరలుగారి వాదమును అంగీకరించి ఇందులకు కాణములను వివరముగా తెలుపుచు నెట్టి దినము నిర్ణయమియ్యమనని చెప్పిరి.

అంతటితో కాసనసభ నిన్నటికి ఆపవలసేయబడినది. తరల కేటిడినము 11 గంటలకు సమావేశమగును.

నేటి దిన చర్చ

ఏ. వెం. కె. - రాసనసభ ఈయదయము తరల 11 గంటలకు సమావేశమయ్యెను. గౌ. పి. ఎ. పి. స్వామి: ఇం పిల్లేగారు అగ్రాధికారివర్తము వహించిరి. నేడు ప్రేక్షకుల గాల్గొంటి కాలుకుట భాగించెను. ప్రేక్షకులలో ఎ. రంగస్వామి అయ్యగారు ఎం. ఎ. ఎ. పి. రాజా సార్ధసార్ధివార్యునింగారు ఉండిరి. గతర్నకుగారు తమగ్యాలోలో చాలాసేపు నాటా నియమిడి.

ప్రారంభమున ప్రశ్నోత్తరములు జరిగెను.

ఒక సమాధానము
ప్రశ్నోత్తరములు కాగానే, పి. అంజనేయులు గారు (గుంటూరు) ఇల్లు చెప్పిరి. నాకు (కభ్యులను ఈ యవకాశము నొసగివలెనని మిత కృతజ్ఞతను వెలుపుచున్నాను. మేము కొంతరము ఈ కాసనసభయందు సూరసభ్యులము. మాకు ఈ హిందూకేదాదాయముల విల్లు ప్రా. రె. అవిల్లును కంప్రార్థముగా పునరాలోచనకు బంతుమన మేము తలపించితిమి. ఈ విల్లు చాల ముఖ్యమైనది. మరలబంధమైనది. వివరము: కభ్యులతోనకనే దీని అతి ప్రేమముగా చట్టముగానింక నుద్దేశించినట్లు ఉన్నది. గతర్నకుగారు కభ్యులను బోధనమును సమమునకు ఈవిల్లుకు సుప్రార్థముగానై బంధించుట విచిత్రముగా నున్నది.

ఏ. రామస్వామి మొదలగారు:— ఈయన వ్యాధి ము ఎందుకో నాకు తెలియకున్నది. మనకే చర్చ ఏంధ్యము నవో తెలియకున్నది.

అభ్యు:— గుంటూరు సభ్యులే తెలుపుచు నేను అను కొంటిరి. నిన్నటిదినము కొంతకభ్యులందీ ఏవవరి పెట్టిపోయిరికి యు స్టేటుమెం టు జె. అ. వ. క. లె. న. ని. ని. న్ను ఆయనకోసమందన ప్రశ్నోత్తరములు కాగానే స్టేటుమెంటు ఒక గుట కిచ్చుకకకా మొనగిరి.

అంజనేయులుగారు:— కిర్లోపస్వామిగారు నొసగుట నా యలదాటునాకు. నాకెప్పుడును లేదు. ప్రా. రె. వారము ఏల ఈవిషయమై నిన్ను తిట్టముగా నుండినందు గేటు శెప్పవలసి తిని. అంతియగాని ఎవరము కభ్యులందీ వెళ్లలేదు. అభ్యర్థుని తో నేను ఈ అభిప్రాయమును మరొక సభ్యులముగా శెప్ప వలసింది.

కమిటీలు

ఫెనాన్సు కమిటీ: ఈ కేసున పేర్కొనబడిన సభ్యులు ఎన్నుకొనండిని అభ్యర్థుడు ఇచ్చెను. ఎ. ఆర్. శేతుకర్తూం అయ్యగారు, ఏరామస్వామి మొదలగారు, ఆర్. కే. వెంకటరెడ్డినాయకు, పి. వి. వెంకటరమణ అయ్యగారు, తూ. వాల్మీలి, మార్తాండంపిల్లేగారు.

ఇల్లిక ఆక్సాంటు కమిటీ:— ఒ. కేటి గారు, రెడ్డి, పి. అంజనేయులు, విశ్వనాథరావు, టి. వి. గోపాలను, అచ్చెరు ఆలి, చిదంబరనాథుడు మొదలగా నిల్చునగానై.

హిందూ దేవాదాయముల విల్లు

గతర్నకుగారి సంతకములొని సభ్యులకు సభ్యులను బంతుకుట కాసనసభ్యుల కవకాశము లేదని అభ్యర్థుడు నిర్ణయించెను.

అంతట సభ్యులపై చర్చ జరిగెను. మరరాను సభ్యులలోని కేదాదాయములను తప్పింపజేయు మొదటి సభ్యులను టి. ఎం. సరసింహాచార్యులుగారును ఆమరగర్ కృష్ణారావుగారును ప్రతిఘటించిరి.

కృష్ణారావుగారు (కతిఘటించుచు, విల్లును ఆపియుం చుటకు తమ కవకాశముల నొసంగవలెనని, ఏ విధముగా నైనను ప్రతిఘటించుటకు తమ తొందర్యే మనియు కృష్ణారావుగారు చెప్పిరి.

నరసింహులై చర్చ ప్రారంభము కాగానే ఆపాజనక వర్తమానందీ మగ్గుత తప్పిమిలికవారందకును తేలిపోయిరి. సభ్యులు వోటుకు పెట్టగా, అంగీకరింపబడెను. సభ్యులకు 40 మంది అనుకూలముగాను, 11 మంది తిట్టముగానుండిరి.

ఎవరును ప్రతి కూలముగా తేటండిరి. ఆ మంచి చర్చ కృష్ణారావుగారు, టి. ఎం. సరసింహాచార్యులుగారు, ఏ. తంగ నాథం మొదలగారుగారును తిట్టముగా నుండిరి.

ఆపాజనకు కభ్యులనుండి ఆందోళన తేలిపోయినందున తిల్లినిట్లు చచ్చింతుకుట తమకేవలము లేదని సమయము, చర్చ యందు పాల్గొనుట లేదని కృష్ణారావుగారు చెప్పిరి.

రెండవ సభ్యులయొ చచ్చిలేకనే అంగీకరింపబడెను. మొత్తింకమును, కభ్యులసభ్యులను, ప్రభుత్వనియోజిత సభ్యులను మాత్రమే అనుకూలముగా వోటుకేసిరి. ఆపాజనకు కభ్యులకు ఒక్కరంగనాథం మొదలగారు మాత్రమేయండిరి. వారను వోటింగు నందు పాల్గొనలేదు. మహామృతికు సభ్యులుగూడ సభ్యులందీ తేలిపోయిరిమొత్తింకమునచేరిన కటికకన్నుడా సభ్యులకువలసేవాకాగారును చల్లపల్లి రాజాగారును చర్చనయందు మన తేటండిరి.

సభ్యులను అభ్యర్థుడు ఉపపాదించుటయొ, రా. వి. ఎన్ గోపాల స్వామి అయ్యగారు అనుకూలముగా ఒకటి తెడు మూ టులను శెప్పవలయుగా నుండిరి.

గతర్నకు గారి సంతకములొని సభ్యులన్నియు అంగీకరిం పబడినది.

అంతటితో సభ్యులు ధవరములపై తేలిరి.

మంత్రివర్గమువారి యెత్తు

శ్రీధర ఫలాహారానంతరము శ్రీ కొట్లరెడ్డిగారు (45వ) గ్రామ కలయకలను గుర్చియొకరిగారు నుపపాదించి. కొట్లరెడ్డిగారు ఆహారమును కర్మమును చేసినవారు. హిందూదేవాదాయముల బిల్లు చక్కచదివిన అసోసియేషన్ కర్మమువారు పాల్గొనకుండునందులకు ప్రతికారముగా కొట్లరెడ్డిగారి శిర్యాన సంకీర్ణమును, మంత్రివర్గమువారు పాల్గొని, విగ్రహారాధన గర్భనంది చేసిపోయిరి.

హిందూదేవాదాయముల బిల్లు

సంయుక్తజాతీయవాదులు

హిందువుల సామర్థ్యానికి ఎక్కడ?

హిందూదేవాదాయముల బిల్లును ప్రతిఘటించుటకు బిల్లులను వీలులేనందున, రామకృష్ణగారి యుపపాదనకు ప్రత్యేకముగా వీలులేదు. ఆయుపపాదన ప్రతిఘటించు యుపపాదన అని అభ్యుక్తుడు ఉపయోగించిన వర్ణన సమంజసమైనది. ఆయుపపాదనలో ఫలితము ఈ విధముగా నున్నది.

ఉపపాదనకు అనుకూలము

ఎన్నుకొనబడిన హిందువులు	35
ప్రభుత్వ నియోజితులకు హిందువులు	1
ఎన్నుకొనబడిన హిందువేరరులు	5

మొత్తము 41

ఉపపాదనకు ప్రతికూలము

ఎన్నుకొనబడిన హిందువులు (మంత్రిలు, వారి కార్యదర్శులు వసా)	26
ఎన్నుకొనబడిన హిందువేరరులు అధికారులు, ప్రభుత్వనియోజిత హిందువులు	9
అధికారులు, ప్రభుత్వనియోజిత హిందువేరరులు	14
అధికారులు, ప్రభుత్వనియోజిత హిందువేరరులు	11

60

బిల్లుకు ప్రతిఘటించు వోటుచేసిన 41 మందిలోను 40 మంది ఎన్నుకొనబడినవారు, ఒకరు నియోజితులు. బిల్లుకు అనుకూలముగా వోటుచేసిన 60 మందిలోను 85 మంది ఎన్నుకొనబడినవారు. 25 మంది అధికారసభ్యులు, ప్రభుత్వ నియోజిత సభ్యులు. ఎన్నుకొనబడిన వారిలో 5 గురు అధికముగానే ప్రతిఘటనలో నుండిరి. ఎన్నుకొనబడిన హిందువులకు మాత్రమే మామూలు, బిల్లుకు 25 మంది ప్రతిఘటించును. 26 మంది మాత్రము అనుకూలముగా నుండిరి. ఇట్లు జూదినను, 9 మంది హిందువులు ఎన్నుకొనబడినవారు అధికముగా ప్రతిఘటనలో నుండిరి. సామాన్యముగా ఎన్నుకొనబడిన సభ్యులను బట్టి చూచినను, ఎన్నుకొనబడిన హిందువులనుబట్టి చూచినను, ఎన్నుకొనబడిన సభ్యులలో బిల్లుకు ప్రతిఘటించినవారే అధిక సంఖ్యాకులుగా నుండిరి.

ఏకసంఖ్యముయొక్క సామర్థ్యానికి యోగదేశలేనో అసంఖ్యముయొక్క సామర్థ్యానికి విశేషించి లేకుండునని స్పష్టమయ్యెను. గౌరవరాష్ట్రమున కాననసభలో "అధిక సంఖ్యాకులు" అనునాముడుగ నుండిరిని గర్వించు గారు కనుమండలేమునందు తెలిసియుండిరి. ఎన్నికలలో ఈ బిల్లు ఎత్తుకొనవచ్చునీతాంశముగా నుండెనునను, హిందూవోటులను బిల్లుకు ప్రతిఘటించుగ నుండిన విషయము ఈవోటింగు ఫలితములనుబట్టి విదితమైతి.

ప్రభుత్వమువారు ఈ బిల్లుకు వోటుచేసి యంగీకారమును జూపిన ఎన్నికలకలకును అవీకుండుచుండు గమనింకదగిన విషయము.

ప్రభుత్వమువారు మరచివడము లందు కలుగుటకు సంకేతలేనను నిర్ధారణముగ గౌరవము గలిగియుండు శ్రీ. మైసాది కామల బిల్లును నిరాకరింపబడినది, పార్లమెంటు సాంప్రదాముగ్రహరము అసోసియేషన్ కర్మముగ నేర్పడిన మేము కొరచున్నాము.

ఈ బిల్లుకు ప్రతిఘటించు వోటు చేసిన విమోచనము లేదు. ప్రభుత్వమువారి వలకుబడివలన వచ్చినవోట్లు లేకున్న బిల్లుఎప్పుడో నిరాకరింపబడియుండును. ఎవరి కర్మయంత్రులో ఎవరి నుక విషయములకు భంగము గలిగియుండు వారు, అంగీకార మున్నాము.

స్థానిక వార్తలు

ఆగమనము:—నర్. శివస్వామి ఆశ్రమిగాడు ఈ యుధుడు వివాదమునకు వచ్చిరి.

కలెక్టరు:—ఎస్. వి. రామమూర్తిగారు రామకాదు జిల్లా కలెక్టరుగా నియమింపబడిరి.

వి. రామరావుగారికి 12 నెలల సెలవు వసగబడినది.

నెదర్లంపుకాన్సులు:—మద్రాసులో నెదర్లంపుకాన్సులుగనన్న డిల్లీయం. జే. యు. టింగులుగారు రయి బోగమును మార్చి 5 వ తేదీనుండియు స్వీకరించిరి.

లాడిపార్వమెంటు:—డి. బి. ఆర్. రామచంద్రరావు గారు ఇతర కార్యములకు నియమింపబడుటచే వి. టి. కృష్ణమూరతిగారు మద్రాసు ప్రభుత్వమున లాడిపార్వమెంటు కార్యదర్శిగా నియమింపబడిరి.

గవర్నరుదంపతుల ప్రయాణము:—కెల్లింగ్ డన్ క్రభు క్రభ్యులు మద్రాసునుండి ఏప్రిల్ 8 వ తేదీ సాయంత్రము 5-30 గంటలకు సెయిటలు ప్రేషన నుండి సెవ అట్రెయనులో బయలుదేరి పోయిరి.

అఖిలభారత ఆయుర్వేద మహాసభ, ప్రదర్శనము:—ఈసంవత్సరము 14 వ అఖిల భారత ఆయుర్వేద మహాసభ సింహళములో కొలంబోయిందు అనంతభాగ్యలయకు ఏప్రిల్ 25, 26, 27 తేదీల యందు జరిగెను. ఆరోజులలో నీ ఆయుర్వేద ప్రదర్శనముగూడ జరుగెను.

శ్రీ మద్రామాయణ కాలక్షేపసభ:—బ్రహ్మశ్రీ ముప్పరామ భాగవతారాగారు (కలహస్తా) కనిపారము 5 వ తేదీ సాయంత్రము 5 గంటలకు కృష్ణపూజయని టౌంట్ వద్ద సెం 49 గృహమున శ్రీరామకృష్ణాభిషేకమున కాలక్షేపము చేసినది.

ఎన్నుకొనబడిన భక్తిమార్గ సభ:—ఈసభ యామాన్యమున కలెక్టరు సంవత్సరాది పండుగ 5 వ తేదీ కనిపారము సాయంత్రము 4 గంటలకు బ్రహ్మశ్రీ పండిత కృష్ణమూరతిగారిచే ఎన్నుకొనబడి గంతురెడ్డి కొద్దులూని సెం 63 గృహమున రా. జి. ఆర్. సి. రాజగోపాలాచారిగారి అంకశాలో కుచే అసాభ్యాసము వారికభిషేక కాలక్షేపము గాడించినది.

కెన్నపురి ఆంధ్రసభ:—ఈనెల 5 తేదీ ఆదివారము సాయంత్రము 5-30 గంటలకు గోవిందప్ప నాయని వీధిలో నన్న సా.వర్ధమానమునందు యాసభ వారు బిల్లుగూర్చి 5 లేక చిత్రామణి నాటకము ప్రవర్తించును. డా. రామకృష్ణ నుండరాశ్రీ, యం. కేశికాచారి, జి. రామచంద్రయ్య, వై. శేషగిరి రావుగారు వరుసగా వివరముగ, చిత్రామణి రాధ నువ్విశ్లేషి పాఠిలను ధరించురు.

కన్నడవరదల వనోయనిధి, మద్రాసు:—

ఈనిధి కార్యదర్శి యిట్లు వాయించున్నారు:—కన్నడవరదల విరాళములతోను శ్రీనివాసములగారి అధ్యక్షులు పండిత విజయవల్లభి, కాలాకాబోధకు డబ్బును బంపెను. ఆ నిధి 1928 వ సంవత్సరము అఖిల ముగింపబడినను బోర్డులు ఉత్తరభాగేని యంకము కేసరి మొత్తములకలబడినది. ఈనిధిని అనుపయోగించిన విధము అచ్చుపడు అక్కంటులు కనిపించునీతాంశములకు యానిధి యంకము అవకుండయించుట కష్టమగును. కావున యా కమిషన్ కన్నడవరదలసహాయ నిధి కేసుయొక్క వివరములను కొరచున్నాను.

సాక్షులతో వాదనము ప్రభుత్వమువారి బట్టి కాన నమలను మోప గలరాక ఇతరకాలము కరకున ప్రభుత్వమువారి అవలంబించుచుండిన విధానముకు ప్రతిఘటించుగ నుండినది గూర్చి, అపాక్షులమైకదనియు మామతోచుచున్నది.

దింతలపాటి వేంకటసూర్య వరసెంగ గౌరాజు.

గాంధీమహాత్ముని పూజానిధి

వాగ్దానములు-మదనపల్లె

ఇంతటి. శీతారామరావుగారు రు 4-0-0, ముళవాగౌ రామరావుగారు 2-0-0, క. శ్రీనివాసాచార్యులుగారు 1-0-0, శేనాటి వెంకటనారాయణగారు 1-0-0, యాదాళం లక్ష్మయ్య శ్రేష్ఠిగారు 1-0-0, శ్రీ గాంధీభట్ల 1-0-0, సత్రసాల రామయ్య శ్రేష్ఠిగారు 1-0-0, గంగారపు వెంకట్రమణారెడ్డిగారు 1-0-0, పి. నారాయణరెడ్డిగారు 1-0-0, న. రామిరెడ్డిగారు 0-8-0, ఆర్. సభారావుగారు 0-8-0, మాకం రామసుబ్బయ్యగారు 0-8-0, జెట్టి కృష్ణయ్యగారు 0-8-0, పి. ఆదినారాయణయ్యగారు 0-8-0, ఆర్. కృష్ణారెడ్డిగారు 0-4-0, పి. రంగారావుగారు 0-4-0, జి. సంతోజీరావుగారు 0-4-0, వి. శేషచార్యులుగారు 0-4-0 జెట్టి నారాయణస్వామి వర్మగారు 0-1-0 య.కె. నారాయణశర్మగారు 0-4-0, గాబుల కృష్ణప్ప శ్రేష్ఠిగారు 0-4-0 యం. వి. పాపన్న గుప్తగారు 0-4-0 కలపుల. భీమరావుగారు 0-4-0 పప్పిరెడ్డిపల్లె. శేషగిరిరావుగారు 0-4-0 అర్చకం. రామచంద్రభట్లగారు 0-4-0, క. అన్నయ్యచార్యుగారు 0-4-0 వి. కృష్ణమూర్తిగారు 0-4-0 మాకం. కృష్ణప్ప శ్రేష్ఠిగారు 0-4-0 నంబూరి. వెంకన్న శ్రేష్ఠిగారు 0-4-0, యం. రామమోహనరావుగారు 0-4-0 శ్రీ గాంధీసేవకుడు 0-4-0 జి. వెంకటసామిగారు 0-4-0 యస్. భాదర్ వలీసా హెచ్ గారు 0-4-0 కదిరి. సుబ్బయ్యగారు 0-4-0 యస్. భాగీరథిబాయిగారు 0-4-0 కదిరి. కృష్ణాచార్యుగారు 0-4-0 కొప్పరం. రామయ్య శ్రేష్ఠిగారు 0-6-0 విద్యాధిపద్వారా న. రామిరెడ్డిగారి వాగ్దానములు 2-8-0 మొత్తము. 24-14-0.

భారత క్రైస్తవులు - భారత జాతి:—భారత క్రైస్తవ జనం యామాన్యమున నిన్న సాయంత్రము జే. డి. సామ్యూలుగారు యం.ఆర్.సి. యువజన క్రైస్తవ సభలయమున "భారత క్రైస్తవులు - భారత జాతి" విషయమును గూర్చి యుపన్యసించిరి. డాక్టరు ఏ. సి. ఆకిరాజు నాదారగా అధ్యక్షత వహించిరి.

ఉపన్యాసకులు ప్రధమముగా కొంత క్రమంగా మైపివన ఇచ్చుట భారతజాతి యేర్పడుచున్నదనియు, అందు భారత క్రైస్తవుని స్థాన మెక్కడనున్నదో విచారింపవలెననియు జెప్పిరి. జాతి యేర్పడకపోయినచాలమంది చెప్పిరి. ఏమైనను అది యేర్పడుచున్నది. భారత క్రైస్తవులు యీ జాతి కము కలది యనినూడ భావింపవలయును. విశేషములకు బోయి వచ్చిన భారత క్రైస్తవులు అక్కడనే వాసునని చెప్పుదురు. వారికి కనుకేమును గూర్చి యేమియు తెలియవలదు విచారించుచున్నది. భారత క్రైస్తవులు యీ జాతి కము కలది గర్వపడవలయును. భారత క్రైస్తవజాతి అధిక బాధి మరే పరిస్థితుల కలయిక యేర్పడును. అందుకు యెట్టి పథములు లేకుండ నుండవలెను అయిన యిదోపించెను. తాము అధికమునని కలంపరా. క్రైస్తవజాతికి సంఘసంస్కారము ననుకూలమైన దీనియు నన్నని మొదటిసారిగా హిందువులు కలంపడినారు. కాని యుగవల్లులేదు. ఇప్పుడు కలిగియున్న, దీనినూ, మాధ్యమ, ఆత్మ ప్రతిష్ఠ వాడుకేయమిచ్చి. వారు క్రైస్తవ లోమం చి పలుకు బడి గల్గి యుండవలె నున్న ప్రయత్నతో నదిగి యిందీ నిజమైన క్రైస్తవులు గ, కండి అన్నిరికలకు వారి కేమనచేయును, హిందువులతో నునహమ దీయు, లోను కలసియు నుండవలయును.

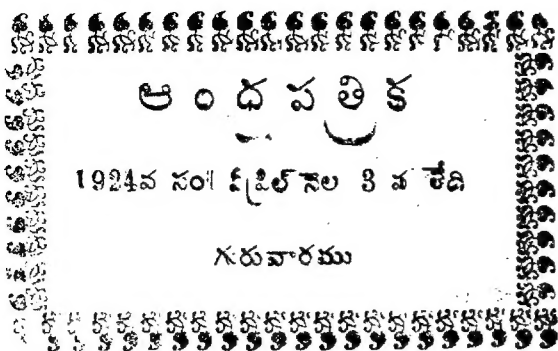
అధ్యక్షుని క్రమంగాతో సభముగిసెను.

భారత వైద్యసంఘము:—ఈ సంఘసంస్కారములకు సమావేశము నిన్న సాయంత్రము 4 గంటలకు డాక్టరు లక్ష్మీకృష్ణగారికి జగి. అతడు సభ్యులందఱును వచ్చియుండిరి.

భానుబహదూర్:—మహమ్మదు ఉస్మాను సాహెబు బహదూరుగా రధ్యక్షతవహించిరి.

అంకట సంఘముయొక్క ఉపసభ్యులు చర్చించు బడి అంగీకరింపబడినది. అందు ముఖ్యమైంది సభ్యులమునకు అర్హత చందాలగుర్చియు, కాళునిర్మించుటయు గూర్చిన నిర్ణయములు ముఖ్యమైవుండెను.

బొంబయి, ఏప్రిల్ 2:—బొంబయిలోని కథింజువారు పాదలు, ఈదినమున నర్. ఇక్రీము రహీంలూగారి యధ్యక్షత కింద కమాకేమై మొర్రీసుంపావాధీకుకి సన్మానశ్రీలు సర్పించిరి. (ఆ. మె.)

ఆంధ్ర పత్రిక

1924వ సం॥ ఏప్రిల్ నెల 3 వ తేది

గురువారము

రవీంద్రుని సందేశము

రంగూనునగరమునందు మహాకవి రవీంద్రుడు దెలిపిన సందేశము, ఎల్లెడలను మారుమోగక మానదు. రవీంద్రుని సందేశము యూరపున కెంత యున్నదో, ప్రాచ్యఖండమునకును అంత యున్నదో మగుచున్నది. రవీంద్రుని దృష్టి కేవల పాశ్చాత్యదృష్టి యని దలచుట పొరబాటు. రవీంద్రునికి జాతీయతగోచరింపకపోలేదు. కాని సత్యమును గ్రహించుటకు రెండు మార్గములు గలవు. వ్యప్తినుండి సమష్టిని గ్రహించవచ్చును. సమష్టినుండి వ్యప్తిని కనుగొనవచ్చును. రవీంద్రుడు రెండవ మార్గము నవలంబించి విశ్వసత్యమును గ్రహించెను. జాతీయతకుల భేదముల కతీతమైయుండెడి నారా యణస్వరూప మతనికి గోచరించెను. హిందూదేశ ముయొక్క ఉన్నతాదర్శము నతడు కనుగొనెను. దానినిగాంచి, రవీంద్రుడు దానందించుచున్నాడు. స్త్రీ ములను రచించుచున్నాడు ఏతత్సందేశము నన్ని మూలలను వ్యాపింపజేయుటకు ప్రయత్నించు చున్నాడు. జాతుల ప్రత్యేకతగాని, వివిధజాతులలో భేదగడ ద్వేషభావముగాని దురభిమానముగాని, రవీంద్రుని కక్కరలేదు. ఆదర్శపురుషుల జీవితమును మామూలుమాత్రముల ననుసరించి గ్రహించుట దుర్లభము. రవీంద్రుడు కవియగుటచే, ఉన్నత శిఖరమునుండియే, ధరాతిలమును వీక్షించును. అతని దృష్టికి అంతయు రమ్యమగు వచ్చని బయలుపలే గాన్పించును. నిమోక్షాన్నతములు, గనుపింపవు. విభేదములు పొడగట్టవు. సర్వమునుండరముగనుండును. అట్టి సౌందర్యమును వర్ణించుటలో రవీంద్రునికి రవీంద్రుడే సాటి.

శిఖరమునుండి క్రిందకుదిగి నస్తువులను కలికించు నపుడే, విభేదములు గనుపించును. కార్యాచరణకు దిగినపుడే, కష్టములు పొడగట్టును. దుఃఖము బహుళ మగును. ద్వేషము పెరుగుట కవకాశముగలుగును. ప్రాపంచికయాత్రలో బడి కొట్టుకొనెడి వారికి ఆదర్శ మును గుర్తించుట దుర్లభమగును. తమపరిమితిని దాటి, దృష్టిని వెలుపలకు బజపుట కష్టమగును. ప్రపంచవాసనలలోబడి నలుగురు చున్నవారికిగాని, జాతీయభావము బలీయముగ నుండదు. స్వర్థవలన సిభావము మరింతబలపడుచుండును. రవీంద్రుని వంటి మహాకవి, ఆదర్శగీతములను పాడుచున్నపుడు, సామాన్యజీవితము ఉన్నతగతి జెందును. విశ్వజీవితముతోగల సంబంధమును గ్రహించును. రవీంద్రునికి ఆదర్శజీవితమునకును జాతీయజీవితమునకు గల సంబంధము పూర్తిగ అనుభవములోనికి రా కున్నను, అతనిసందేశము మానవకోటికి విశాల దృష్టి నొసగగలదు. రవీంద్రుడు తన ఉన్నతజీవితము నుండి క్రిందకు దిగుచో, ప్రపంచదుఃఖమునుగాంచి సహింప లేకపోవచ్చును. ఆదర్శములకును ప్రత్యక్ష జీవితమునకును సమన్వయము గుదురక, అతని మనము సంతోషపడవచ్చును. అందుచే రవీంద్రుని సానమును కడలింపక, అతనిగానమున కంత రాయము గలిగించక, వినుచుండవచ్చు. కవిశక్తుని ఆదర్శములను సామాన్యజీవితములో ప్రతిఫలించ

తనెదము. రవీంద్రుడు జాతీయతయొక్క ప్రాముఖ్య మును గ్రహించి గ్రహింపకపోనీ, మనకు బని లేదు. అతడు చూపెడి ఆదర్శము, సామాన్యలకు గూడ అనందము గలుగజేయక మానదు.

తనజీవితోద్దేశ్యమును రవీంద్రుడేసూచించెను. తాను కేవలము కవిమాత్రమేయనియు, ఋషినిగాని ప్రవక్తనుగాని గాననియు, మానవులను నడిపించెడి రాజకీయ నాయకుడనుగాని, మానవులను సంహరించెడి సేనానిగాని గాననియు, రవీంద్రుడు వెల్లడి జేసెను. సామాన్యనిదృష్టికి గనుపించెడి వికార రూపములు కవిశక్తుని సేత్రమునకు గనుపింపవు. వీనినన్నిటిని కప్పిపుచ్చెడి సౌందర్యముమాత్రము వారిమనో సేత్రమునకు గోచరించును. జాతులకు జాతులకు మధ్య వైషమ్యములన్నియొకటే గలవు. ఒకజాతి వేరొకజాతిని పీడించుటయు, పరులహక్కులను భంగపరచి, తాముమాత్రము బాగుపడవలయుననిచూచుటయు, సర్వసామాన్యమే. కాని, ఇంకనుదూరము వీక్షించిన కొలదియు ప్రతిజాతికిని నద్భావము లేక పోలేదనియు విశ్వసరూపములవెనక సర్వస్వరూప మొకటిగలదనియు గనుకట్లును. రవీంద్రుడట్టి సర్వస్వరూపమును వీక్షించుచున్నాడు. దానిని బయలుపరచుటయే విశ్వభారతీయో ముఖ్యోద్దేశ్యము. విశ్వభారతీయందు, యూరపీయను ఇంపీరియలిస్టులు జేరుటలేదు. వర్ణభేదమును, పాటించెడి తెల్లవారు జేరుటలేదు. మానవహృదయము నైర్మల్యమును గ్రహించి, విశ్వమానవ సౌదర్యమును పెంపొందించుట కాసక్తిగల విజ్ఞానధనులు మాత్రమే జేరుచున్నారు. హిందూదేశమే, విశ్వ మానవాదర్శమునుగూడ. పెంపొందింప బూనుకొనట, మహద్భాగ్యమని ఎంచవచ్చును.

నానారాష్ట్రాధి సంఘములందు విశ్వమానవ భావము పెరుగుటకు మారుగ, పెద్దజాతులబలగర్వ మతీతయించుచున్నది. విశ్వభారతీయటులగాక, మానవత్వమును పెంపుజేయుచున్నది. రవీంద్రుని యాదర్శము, హైందవాదర్శమున కనుగుణ్యముగ నున్న దనటకు నిందియము లేదు. "లోకాః సమస్తాః సుఖినో భవంతు" అని హిందువులెల్లరు భగవంతుని వేడుకొనుచుండురు. లోకకళ్యాణము ప్రబలినగాని, జాతీయకళ్యాణము నిలువదని, వారు చిరకాలము నుండియు గ్రహించుచుండిరి. రవీంద్రుని హృదయమున కది అమృతోపమానముగ తోచెను. తన సర్వస్వమును లేదాదర్శ పోషణమునకై సమర్పించుట కతడు నిశ్చయించెను. వీరి యాదర్శము, ప్రస్తుత ప్రాపంచికస్థితిలో నిరాధారముగ దోపవచ్చును. త్రాడు బొంగరము లేని యూహవలె దోపవచ్చును. కాని అట్టి సార్వజనిక సందేశము, ఎల్లపుడును వినుపించుచున్నగాని, మానవకోటి సంకుచితమగు వినాశమార్గములనుండి దప్పించుకొనజాలదు. చేసే కీ తప్పిదములను సవరించుకొనజాలదు. రవీంద్రుడు దెలిపినటుల, ప్రపంచమునంతటను సంబంధించిన యొక్కొక్క విశేషము ప్రతిదేశమునుండియు ఉద్భవింపుచుండును. దానినిబట్టియే, అన్నిజాతులును పరస్పరసంబంధమును గుర్తించుచున్నవి. విశ్వశక్తిని గ్రహించుచున్నవి. భావప్రపంచమునందే, వివిధ జాతులకును సంయోగము గలుగుచున్నది. హిందూదేశ మొసగిన ఉన్నతసందేశము ప్రాచీన కాలమున మానవకోటికి మహదానందము నొస గెను.

నేడు మరల గాంధీ, రవీంద్రులద్వారా నయ్యడి విశ్వవ్యాప్తమగుచున్నది. ధనము, అధికారబలము దప్పు వేరొకవిశేషము లేనిజాతులు నాశనము గాంచునని రవీంద్రుడు నలుకుచున్నాడు. హిందూదేశ మనేక యవధుల గడచినను, విశ్వ ప్రేమ

నెన్నడును మరువలేదు. మానవకోటి యందంతటను తనమామమును గని యానందించిన భారతీయుడు ధన్యుడనుటకు సందియము లేదు. రవీంద్రుడు జగజ్జనని నారాధించుచున్నాడు. తనకుగల కవితాశక్తినిందుకై వినియోగించుట కతడు దలపెట్టెను. చీనాదేశమాలకించినచు అలకి పకబోయినను, హిందూదేశ మొసగగలిగిన యుత్తమసందేశము నతడు దెలుప నిశ్చయించెను. చీనాదేశమునకు చాల పూర్వకాలము నుండియు, హిందూదేశము తన సందేశములను పంపుచునే యుండెను. నేడు సంతోభపూరితమై అన్యజాతుల దురాశకు గురియై నిలిచియున్న చీనాదేశమునకు, మరల రవీంద్రుడు దెలుపదలచిన సందేశము మన శ్వాంతి నొసగునని భావించెదము. గాంధీ రవీంద్రు లిరువురును విశ్వసత్యము నారాధించు చున్నారు. గాంధీమహాత్ము డట్టి సత్యమును అణపు నంధును మహాత్మునందును గూడ గనుగొనుచున్నాడు. గాంధీ మహాత్మునకు జాతీయభావమునకును, విశ్వమామవ భావమునకును విరుద్ధమేమియు పొడగట్టట లేదు. లోకకళ్యాణము నాశించుచున్నను, జాతీయ భావము ప్రవృద్ధి నొందింపవచ్చుననియు, పరస్పర సంఘర్షణ ము లేకుండ ఏ జాతి కా జాతి అభివృద్ధి నొందుటకు వీలుగలదనియు, మహాత్ముడు నమ్ముచున్నాడు. హిందూదేశము ధర్మచారమున స్వాతంత్ర్యమును సంపాదించినచో, లోకకళ్యాణము నకుగూడ తోడ్పడుననియు, ఇతరజాతుల కాదర్శ దాయకమగుననియు, మహాత్మునకు విశ్వాసముగలదు. వ్యప్తిద్వారా సమష్టిని గ్రహించుటకు సాధ్యమగునని, మహాత్ముని తలంపు. రవీంద్రునిదృష్టి విశ్వాదర్శమునందు మాత్రమే లగ్నమైయున్నది. జగత్కళ్యాణముద్వారా, జాతీయకళ్యాణము చేకూరునని రవీంద్రుడు తలచుచున్నాడు. దూరమాలోచించిన గాంధీ, రవీంద్రుల యాశయములకు విరోధ మేమియు లేదు. గాంధీ ప్రయత్నములకు రవీంద్రుడును, రవీంద్రుని ప్రయత్నములకు గాంధీయు తోడ్పడుచు, హైందవాదర్శమును లోకమందంతటను వ్యాపింపజేయుచున్నారు. హిందూదేశము దేని కోలోపియినను, ధర్మమునుమాత్రము కోలోపవ జాలదు. ధర్మరక్షణకై తనశక్తింతను వినియోగింపకమానదు. హిందూదేశము విశాలదృష్టిని విడనాడిన, తన గౌరవ స్థానమును వదలుకొనవలసి వచ్చును. గాంధీ రవీంద్రుల ప్రయత్నములకు భారతీయులు చేయుత మెసగుట శ్రేయస్కరము.

హిందూ దేవాదాయ చట్టము

మద్రాసు శాసనసభ ఎంత బలహీనమైనదో గుర్తించదలచిన, హిందూ దేవాదాయ చట్టముగూరి నిన్నటిదినము జరిగినచర్చ గాంచిన వెల్లడియగును ప్రాతశాసనసభ వారు, హిందూ దేవాదాయ చట్టము సంగీకరించిరి. దేశమునం దీ చట్టముపట్ల ఎట్టి ప్రతికూలభావము ప్రబలినో జెప్ప నక్కరలేదు. జస్టిసు వత్సమువారు ముందు వెతుకల నాలోచింపక, యీ చట్టమును కట్టుదలతో కొనసాగింప నెంచిరి. గవర్నరు జనరలుగారియొద్దగూడ నీ చట్టమువలన గలిగెడి యిబ్బందులు వివరింపబడెను. ఏ కారణముచేత నయిననో, మద్రాసు గవర్నరు గారీ చట్టమును వెంటనే యంగీకరించుటకు మారుగ కొన్ని సవరణలను సూచించి వానిని గూర్చిమాత్రము అభిప్రాయము నొసగవలయునని శాసనసభవారిని గోరిరి. ఇట్టిచర్చ మిగుల విపరీత ముగనున్నది. చట్టములో నాడే పటి యాంశములు పెక్కులుగలవు. వానినిగూర్చి చర్చించుటకు

శాసనసభ కధికారము లేదు. వెనుకటి శాసనసభ యంతరింగనే బిల్లుగూడ యంతరింపవలెను. అప్పటి చట్టమును ఇప్పుడు చచ్చుచుట పాడిగాదు. కామయ్యసభలో, ఒక సెషనులో చట్టంబడిన చట్టము మరియొక సెషనులో బరికరాదు. అట్టితరీ, కామయ్యసభ మొదలగు దశలే బరికరాదని చెప్ప నక్కరలేదు. హైందవ శాసనసభలోగూడ ఒక సభలో ప్రవేశ పెట్టబడినచట్టము అసభా జీవిత ముతో నంతరించునని దెలుపబడెను. మద్రాసులో మాత్రము, ఇట్టియాచారము ననుసరించుట కధికారు లొప్పుకొనరయిరి. పార్లమెంటుసభలోని చెడ్డ సాంప్రదాయముల నంగీకరించినను, మంచిసాంప్రదాయముల ననుసరించుటకుమాత్రము వెను దీయుచుండుదు. పునర్విచారణకు బంపునపుడు, బిల్లునంతను పంపియుండవల సినది. లేనియెడల బిల్లును గవర్నరుగూ రంగీకరించి యుండవలసినది. ఇప్పుడు శాసనసభవార్షికోత్సవంబడిగయినది. సవరణలకుమాత్రము సమ్మతుల నొసగిన మిగిలినచట్టమునంతను అంగీకరించినటుల అర్హమగును. అంతియగాక చట్టమును తిన్నగ విచారించుటకు శాసనసభకు వ్యవధిలేకున్నది. వచ్చే మార్చి నెలవరకు చట్టము నాపియంచవలసినదని రామనాథరాజుగారు తీర్మానమును ప్రతిపాదించిరి. అత్యాచారముతోనున్న మంత్రిపక్షమువారు మీరి సలహాలను విందురా? స్వపక్షమునకుజేరిన చట్టపల్లి రాజుగారి హితవాక్యములనయినను వీరువినకబోయిరి. అధికారసభ్యుల సహాయముతో వీరు రామనాథ రాజుగారి తీర్మానమును నిన్నటిదినమునిరాకరించిరి. నేటిదినము, గవర్నరుగారు ప్రవేశపెట్టిన సవరణల చర్చలో, ప్రతికూలపక్షమువారొక్కరును పాల్గొనక తమ ఆత్మగౌరవమును నిలుపుకొనిరి. ప్రజాభిప్రాయ నిరాకరణబాధ్యత నంతను మంత్రిపక్షము వారికే వదలిపెట్టిరి. గవర్నరుగారు మద్రాసును విడుచులోపల చట్టమును శాసనము గావించి, సంతృప్తితో వెడలిపోవచ్చును. తమకంతము కొనసాగినందులకు పానగల్గు రాజుగారు సంతృప్తహృదయులు గావచ్చును. కాని, మద్రాసు రాజధాని యీచట్టము నెన్నడును అంగీకరింపజాలదు. ఇట్టి ముఖ్యవిషయములలో ప్రజల సమ్మతిని బుచ్చుకొనినగాని, శాసనము గావించుటమిగుల ప్రమాదము. జస్టిసుపక్ష మిదివరకే నామమాత్రమయినది. హిందూదేవాదాయచట్టనిర్మాణముతో దేశమునందు తన పలుకుబడిని పూర్తిగ కోల్పోవక మానదు.

మితవాదనాయకుల దృక్పథము

మితవాదనాయకులు చాలకాలమువరకు లిబరల్ పక్షమువారిపై నాధారపడియుండిరి. ఇప్పుడు వీరిదృష్టి లేబరుపక్షమువారిపై నిలిచియున్నది. లేబరుపక్షమువారనుగ్రహ వర్షమును గురిపించెదరిని, వీరింకను ఆశపడుచున్నారు. మార్చిమాసపు ఇండియన్ రివ్యూకృత్రికలో, శ్రీనివాసశాస్త్రిగారివిషయమై ప్రస్తావించుచు, లేబరుపక్షమును నమ్ముకొనవలసినదని సలహా నిచ్చిరి. లేబరుపక్షమునందనేకమంది ఉదారహృదయులు గలరని వీరు దెలుపుచున్నారు. ఎవ్వరు గాదనిరి? ఇతరపక్షములలోమాత్రము ఉదారహృదయులులేరా? కాని హిందూదేశమునకు స్వాతంత్ర్యమిచ్చుటకు వీరెల్లరు వెనుదీయునంతవరకు, ప్రయోజనములేక. రామ్యేమాక్త నాల్గుగారిని, లేబరుపక్షమువారిని శాస్త్రిగారు మిగుల బొగడిరి. ఇంగ్లండుకింకను రాయబారులను పంపవలెనని గోరిరి. స్వరాజ్య సుపాదనకు వీరికి

ఆంధ్రుల గంధి మహాత్ముని వుజానిధి లక్షరూపాయలు సమర్పింపవలెను యథాశక్తిని తోడ్చుడు

చందాలు		చందాలు	
ఇదివరకు	13597-14-4	ఇదివరకు	5170-8-9
నేటి వసూలు	6-6-0	కొక్కిరాపల్లి	
(సాలవరంచందాలు)		అభిమాని	2-0-0
శ్రీయశులు ఎ. హయగ్రీవస్వామిగారు	2-0-0	ధర్మ ఆచలంబతుడు	0-8-0
,, సి. హెచ్. శర్మగారు	0-4-0	ఉపహాక కొండలరావు	1-0-0
,, కె. వారాయణరావుగారు	0-4-0	కట్టా ఆదినారాయణ	0-4-0
,, కె. జగన్నాథంగారు	0-4-0	హుండి వనూలు	0-4-0
,, యస్. వారాయణమూర్తి	0-4-0	యలమంచి	
,, వి. కొండయ్యగారు	0-8-0	అభిమాని	0-8-0
,, టి. రామారావుగారు	0-4-0	అభిమాని	0-8-0
మదపల్లె వాగ్దానములు	24-14-0	హుండి వనూలు	0-6-0
		కొల్లా కృష్ణమూర్తి	1-0-0
మొత్తము	13633-1-4	మొత్తము	5176-9-9

తప్పు వేరొకమార్గము గోచరించుటలేదు. సి. వై. చింతామణిగారుగూడ యీ పత్రికయందే తమ యభిప్రాయమును తెలిపిరి. వీరికి స్వరాజ్యపక్షము వారి వేగిరబాటు సరిపడుటలేదు. మితవాదసభ్యులగు మోచర్ల రామచంద్రరావు, వేంకటపతి రాజుగార్లుగూడ ఆర్థికచట్టమును నిరాకరించుటకు తోడ్పడిరిని వినుటకు, వీరికి కర్ణకఠోరముగ నున్నది. కాని లీడరుపత్రికకు వ్రాయుచు, వైయరు వురు సభ్యులును తమచర్యను సమర్థించుకొనిరి. సప్తయిలను నిరాకరించుట సక్రమపద్ధతయే ననియి, అవసరమగునపుడు మితవాదులు ఇతరపక్షములకు తోడ్పడుట తప్పుగాదనియు, వీరున్నప్పుడు దెలిపిరి. ఇందుకుచింతామణిగారేమందురో చూడవలయును. మితవాదుల నందఱును వెనుకకులాగుట కిదిమీద సాధ్యపడదని చింతామణిగారికనయినను గ్రహించుట మేలు. లేదు పక్షమువారికి కోపముదెప్పించుట అవివేకమనియు, మరల రాయబారుములు వెడలి యీ పక్షమువారిని వేడుకొనవలెననియు, చింతామణిగారు సలహా నొసగుచున్నారు. వీరి సలహాలు వ్యర్థము లని దెలుపనక్కరలేదు. లాలా లజపతికాయగారు బాంబాయికానికలు పత్రికాప్రతినిధికి దెలిపినట్లు, స్వరాజ్యసంరంభము ఇంగ్లండులో గాక హిందూదేశమునందే జరుగవలయును. ఆంగ్లదేశ పక్షముల యనుగ్రహముపై నాధారపడెడి దినములు గడించి నవి. స్వయంసహాయముదప్ప దేశవిముక్తికి వేరొక మార్గములేదని స్పష్టమైనది.

సర్దిఫికెట్టు ప్రయోగము

సర్దిఫికెట్టుప్రయోగము సర్వసామాన్యమయినది. అందునుగూర్చి యనుకొనువారే లేరు. రివిన్యూ బోర్డుకు ప్రత్యేకింపబడిన గ్రాంటునంతను శాసనసభవారు నిరాకరింపగ, గవర్నరుగారు గ్రాంటును అవలీలగ సర్దిఫికెట్టు పునరుద్ధరించిరి. శాసనసభవారి యభిప్రాయమును గౌరవించి, రివిన్యూ బోర్డును కొంతవరకయినను సంస్కరించుటకు ప్రభుత్వమువారు బూనుకొనరయిరి. సంస్కరణశాసనపు నిర్దిష్టత తెల్లమగుటలేదా? తుర్కీరాజ్యము ఆధునికాభివృద్ధియందు చాల వెనుకబడి యున్నదని,

యూరపీయనులు నిరసించుచుండురు. అట్టితుర్కీలో శాసనసభ కెట్టియధికార మొసగబడెనో, విదేశ వార్తలబట్టి గ్రహింపవచ్చును. తుర్కీ శాసనసభవారంగీకరించినచట్టము అధ్యక్షుల కనుకూలముగ లేనిచో, ఆచట్టమును మరలనాసభకు బంపవచ్చును. రెండవమారుగూడ శాసనసభవారీచట్టము నంగీకరించుచో, తుర్కీరాజ్యాధ్యక్షుడు దాని నంగీకరించి తీరవలయునని, ఏర్పాటు చేయబడెను. హైందవ రాజ్యాంగవిధానమునకన్న, ఇయ్యది ఎంత విశాలమగు నేర్పాటో యూహింపవచ్చును.

జస్టిసుపత్రిక హెచ్చరిక

స్వరాజ్యపత్రికను చిక్కులలో పెట్టవలయునని జేసిన ప్రయత్నములు విఫలమయినందులకు ఫలితముగ జస్టిసుపత్రిక వేరొక విధముగ నూరడిల్లుచున్నది. పరపక్షదూషణ విషయమై జస్టిసుపత్రిక నీతుల గజపుటమాత్రము విచిత్రముగ దోచును. స్వరాజ్యపత్రికా విమర్శనములను అసలే లక్ష్యపెట్టకుండుట మంచిదని స్వపక్షము వారికి సలహానిచ్చుటయగాక, అధికారులుగూడ యిటులనే ప్రవర్తింపవలయునని జస్టిసుపత్రిక-గోరుచున్నది. జస్టిసుపత్రిక మొదటనే యిట్టిహిత మొనగియున్నచో, నిన్నటిదినము శాసనసభలో జరిగిన కాలహరణమున కవకాశము లేకుండెడిది గద!

ఏప్రిలు 15 తేదీ

ఏప్రిలు 15 వ తేదీన కామయ్యసభలో హిందూదేశస్థితిగూర్చి చర్చ జరుగగలదు. లేబరుపక్షము వారు తమ గౌరవమును కాపాడుకొనదలచుచో, చక్కని యవకాశము ఎదుటనున్నది. వారు హైందవశత్రుములను సానుభూతితో తిలకించెదరని సమ్మతమంతవరకు గలుగలేదు. ముందెటులుండునో చూడవలయును. ఇంతవరకు కెనియావిషయమై, కలోనియల్ అఫీసువారిపద్ధతి మారలేదని తెలుపబడెను. హిందూదేశముపట్ల మాత్రము మౌనమే జెందునా?

విదేశవార్తలు

భారతదేశసమస్యలు

బెంగాలువంతుల జీతములు

ఎం. ఎఫ్. రాయగారి ప్రకటనము

లండన్, మార్చి 31:—బెంగాలువంతుల జీతములను బెంగాలు కానన్ సభ్యులు నిరాకరించి గాన పరిపాలనను సాగుచు వేరసములను స్వాతంత్ర్యభావములను గలవారు కాటెరి ఆక్షయింపబడుట అధికారమునకు వలెనని కామన్సుస్ భావనావ్యక్తిగావడిరి.

సంస్కరణచట్టవిధానము ననుసరించి బ్యూరీగాడ నూచించిపక్షపతి పీఠాగదని కొంచెము ఆలోచించిన బ్యూరీగారికి తెలియగలదనియు అవసరమగుచో ప్రభుత్వభావన గూడ గవర్నరుగారికి పాలించుననియు కాటికి గవర్నరుగారు ఉత్తరములును దులగుదుననియు రాబట్టి రిచర్డుగారు నడిచిరి.

ఈమంతులజీతములను బెంగాలుగవర్నరు మరల పునరుద్ధరించుననియు ఎటర్నల్ గారడిగిరి. ఆయన జేయనివలెనని పునరావనమునకును ఎటులని వింటర్ట్ క్ ప్రభువు అడిగెను.

మందుగ ఈ ప్రశ్నకు బదులిచ్చుటకు, వ్యవధిగావలెనని విచారించుచు నున్నది. బెంగాలు సభ్యులు ఆర్థిక ప్రయోజనముల కొరతినైన గ్రాంటులవలన పోలిక, వ్యాధిభావములు, వెలసాలలకు అటంకములవలన అది సాగుచునే యుండుననియు నావ్యక్తిగావడి రిచర్డుగారు ప్రత్యుత్తరము నొసరి.

రాయగారి బెర్లిన్ ప్రకటనము

కానన్ సభలో ప్రవేశించి సభలను విధ్వంసము చేయునని రాయుగారు చెప్పునుండి 1922 సంవత్సరము దీక్షించు మానమున వ్రాసిరి. అప్పుడే అది ప్రకటించబడెను. అయినాను సమాజమున కాంగ్రెసు కభివృద్ధి వానిని గుర్తించలేదు. కామగారి స్వతంత్ర ప్రచారమునుగూర్చి ఇండియా ప్రభుత్వము వారును అభివృద్ధి ప్రభువును తగినవరకు దీక్షించుచున్నది తెలియుచున్నది. ఏప్రిల్ 15 వ తేదీన భారతదేశ పరిస్థితులను వెలుపుచు ఒక తీర్మానమును ప్రవేశపెట్టెదనని కమండరు క్లైవులకు కర్ణగారు తెలియజేసిరి.

భారతీయులను గూడెములలో నుంచు చట్టము

సర్వోజనీయే

రైల్వేకుంజిలోదను దక్షిణాపికాగ్రముల మంతులతోదను, హైదరాబాద్ సేవానిలోదను కార్మికము కాదునదైన కర్మము గ్రామ్యులగారిలోదను భారతీయులను ప్రత్యేకముగ గూడెములలో నుంచు చట్టమునుగూర్చి ప్రస్తావించెను. అదయను ఈమె జెప్పిన సంగతులను చక్కగ అలంకించి. చామూది పార్లమెంటుసభ్యులు భారతీయుల కొరతలపట్ల పానుభూతిని వాటిరిగాని ప్రకారం నందర్భములం బట్టి ఏమియు జేయుటకు పీఠలేదనిరి.

బ్రిటిషు ఆర్థిక పరిస్థితులు

అదనపు ఆదాయము

ముఖ విమోచనము

లండన్, ఏప్రిల్ 1:—ఆర్థికపరమము సరిహద్దు 8000000 పానులు ఎక్కువ ఆదాయము కలిపించెను, దీనిబట్టికాడ గ్రేటు బ్రిటిషు ఆర్థికపరిస్థితులు కామశుభ్రముగ నున్నవనిపట్టెను. ఈ అదనపు ఆదాయము అప్పును తీర్చివేయుటకు వినియోగించెదరు.

18000000 పానులు ఎక్కువ ఆదాయమునచ్చెను. కర్తవ్య పరిస్థితులు అనుకూలమున నున్నందున కర్తవ్యముగూడ 28000000 పానులు తగ్గిరి. మొత్తమునగా 26000000 పానులు నిలిపివేయుచో 12000000 ర్భమును తగ్గెను.

బ్రిటిషు సామ్రాజ్య వస్తుప్రదర్శనము

వని నిలిచిపోవుట

లండన్, ఏప్రిల్ 1:—భారతములను నిర్మించువారు నమ్మగట్టిరి. నమ్మిచాతులను బర్యాకాశవారు నిర్మించిరి. తువత్వవారి మిడరాళ్లను ఋవిధినికాంక్షిం గమ్మలు గట్టునముల జేసిరి. కళయందు విద్య సభ్యులందు బాలికావిద్యార్థిని వనినిమాననగాని కాగడతుని భూపెట్టిరి. పాప మామాలిక వనిచేయని అంగీకరించెను. తనవనికే నమ్మికు సంబంధములేదని ఆమె తెలియజేసెను.

వనిజేయు వనికాండ్రుకు పోలికవారు 500 మంది కావలిగావెదరు.

అధినివేశముల సంఘము

ఇండియా కార్యాలయమున సమావేశము

లండన్, ఏప్రిల్ 1:—ఇండియా కార్యాలయమున కల్ తెంజుమిక్ రాబట్టుక్ గారిలో కంగాచారి, కే. సి. రాయ ఈ కార్యాలయమున రెండుగంటలు మాట్లాడిరి. మరల మంగళవారము సమావేశమగుదుననియు అప్పుడు హామీ సింపుక్, ఆగాభాక్ గారు గూడ వచ్చెదరు.

అధినివేశ కార్యాలయవిధానము

లండన్ కు వచ్చిన అధినివేశ భారత సంఘమువారు అధినివేశ భారతీయులను గూర్చి జెప్ప సంగతులన్నిటిని సాధనముగ అధినివేశ కార్యాలయమువారు ఆలోచించెదరట. కాని ఈలోపుగ భావముగారు అధికారమును స్వీకరించిన వెంటనే ప్రకటించిన విధానమునే అధినివేశ కార్యాలయమువారు అవలంబించెదరట.

ఇట్లో అద్దెకు కాపురమునువాటిని లేవగొట్టు చట్టము

లండన్, ఏప్రిల్ 1:—చై చట్టనిరసము ప్రకటించబడినది. అద్దె ఇచ్చుటకు ఉద్యోగము వారక పోవుటయే కారణమని తెలిపినపుడు అతనిని అద్దె ఇవ్వవలెనని ఇట్లోనుండి పుటగొట్టరా దని వ్యాఖ్యానమును బుత్తువుజేసిరి. ఇట్లును స్వంతవానికి అప్పగించరాదనుచున్నాడు. వెడలగొట్టి, పో ఎక్కువ కష్టము కచ్చునతోచిన వ్యాఖ్యానమువారు తేర గొట్ట సక్కురతేదని మనచో ఇంపుటకుచే కామన్సుస్ భావనావ్యక్తిగావడి చర్చ జరుగును.

తురుష్క అసంబ్ధి

ని రద్దుజేయు అధికారమును తగ్గించుట

కాన్స్టాంటినోపల్, ఏప్రిల్ 1:—అధిక సంఖ్యాకులు అసంబ్ధిలో రద్దుజేయవలెనని గోరిననే అసంబ్ధిని రద్దుజేయు అధికారము గలవని నిబంధనలను మార్చిరి. (వెసి డెంటు మాండేలు అధికారము 7 ఏండ్లకుండి 4 సంవత్సరములకు మార్చిరి. అసంభువారు ఓటుజేసిన విల్లును అధ్యక్షుడు అసంబ్ధి తిరుగ బంపించును. కాని అజేపించిన విల్లునుగూడ బంపించును. కాని అసంబ్ధి వారు అనుకూలముగ తీర్మానించినపుడు అనుకూలము స్వల్పసంఖ్యాకులే నను అధ్యక్షుడు అంగీకరించవలసిందే.

బ్రిటిషు వర్తకపుటోడలు

అసియా కూలీలు

లండన్, ఏప్రిల్ 1:—బ్రిటిషు ఓడలలో అసియావారులను ఎక్కువగా వారిలగ నియమించుచున్నారను సంగతులకు అధికారము దారకలేదని సిడ్నీ కబ్ గారు కన్వర్సిగారికి బదులిడిరి. ఈవిషయమై ప్రస్తుతము ఏచర్యను దీక్షింసవాలమనిరి. యాభ్యసముజుమన బ్రిటనుకు తోడు ఘనసేవ యున్నది ముఖము అందుచే బ్రిటిషు ఓడలమీద కమిషన్ నియమించక పోవుటకు తుపితులగుచున్నారనియు వింటర్ట్ క్ ప్రభువుగారు తెలియజేసిరి.

లాసేను ఒడంబడిక

చెడ్డది-గౌరవ భంగకరము,

లండన్, ఏప్రిల్ 1:—కామన్సుస్ భావనావ్యక్తిగావడి కనుగూర్చి చర్చించుచు పివరుగా రిట్లు యువస్యనిచిరి:—లాసేను ఒడంబడిక చెడ్డది. గౌరవభంగ కరముమనము కాపాడవలెను. లాభమును కడగొనవలసివచ్చెను. మన వర్తక సంరక్షణార్థమును కై ప్రభుత్వం రక్షణార్థమును ముఖ్యమైన సవరణలను గావించి ప్రితిమీని తురుష్క రాజ్యమును బలముగను సామర్థ్యము గలదిగను జేయుటకు మనకు తురుష్క ప్రజలకు సహకార మొనర్చెదమని తెలియజేయవలెను. అప్పుడు అంగారాకు బ్రిటిషురాజువారి నంపవలెను.

బ్రిటనుకు లాభములు

రీక్స్ లో బ్రిటను అమెరికా సుపాదిరించిన లాభములను నిరూపించి ఎట్టివాళ్ళకు లేకనే అమెరికనులు ఎక్కువగా రీక్స్ లో లాభముజూచునని సర్ ఎడ్వర్డు గ్రెగ్గగారిని.

మనచే కల్పి పోదన రీక్స్ కి అభిమానిమోదకు కంటే మనతో సహకారము కల్పి పోరాటమున జేయునని నొసగిన వగానులకు వేరుమడుంగులు మనము అభిమానిమోదకు.

రీక్స్ సంధిపరమము గూర్చి రెండోసారి చర్చించుట జాప్యజేసిరి. జలసంఘట ఒడంబడికతో బాటు తురుష్క సంధి పరమము దొమియనులు ధృవపరుచుటకు సంసిద్ధులైయున్నారమని అభిమానిమోదకును సామ్రాజ్యమునకు దీనివలన గల్గిన వాఙ్మయము ఇండియాతోదను దొమియనులతోదను జెప్పవలెను ఈవిల్లును నిరాకరించవలెనని గ్రెగ్గగారిని.

భారతదేశ సమస్య

ఈ సంధిపరమములో ఎన్నియో సంగతులు చాల మందికి నచ్చుచిగలవు. దీనిని ధృవపరచి తీవ్రతలను తేనివో యాదృశనితులు అంత మొందినవలెను పీఠలేదు ఇండియా న్యూజిలండు జేకములు చాలకాలము క్రిందటనే ధృవపరుచుట కంగీరించినది. సామ్రాజ్య ప్రభుత్వమువారు చేసినవానిని కనడా ప్రభుత్వమువారు అంగీరించెదరు. అస్త్రేలియా, దక్షిణాఫ్రికా వారు గూడ నేడు ధృవపరుచుట కంగీరించిరి.

జలసంఘట అభిమానులు ఒక్కొక్కరినిరి. కాని వారు 16 కనూరమును దొరకగొనిరి. దీనిలో దొమియనులు ధృవపరచవచ్చును. లేక చేయకపోవచ్చునని గలదని మగ్గోవాల్లు గారనిరి. మనకంటె ఇతర రాజ్యములవారు మందుగ దీనిని ధృవపరచవలసి నదేనా యని మగ్గోవాల్లు గారు రుడుగుచున్నారు. ఈ ఒడంబడిక ఎన్ని కుదన్నములనోదనో గూడు కొన్నది. కన్వర్సిటీపు ప్రభుత్వమే అప్పుడు స్పష్టమో వారు కూడ ఇటులనే జెప్పియుండును కాని మనము చేయవలెనని ఇంకో ఒకటి అనిరి

తుర్కీకి అనుమానము గల్గుచున్నది

మన మింధిపరమము ధృవపరుచుట అలస్యము చేసిన కొలది తురుష్కలకు సందియములు గలుగుచున్నది.

యూరపులో తన ప్రతిష్ఠి ఎటులండునని గ్రుచ్చి అడుగుచున్నాడు. ఈ సంధిపరమము ధృవపరచుట ఏ కమిటీయందును కమిషన్ యందును, తమ కభ్యులను నియమించుటకు నిరాకరించుచున్నాడు. ముఖ్యముగ యిరాకు కరిహద్దు విషయమై తురుష్క ప్రతినిధిని నియమించ నిరాకరించుచున్నాడు.

పెద్దమనుష్యులవలె ఒడంబడిక నవలంబించుడు

రీక్స్ లో రాజకీయోద్యమములు అంగారాకే రాజధానిగ మార్చినది. ఈలోపుగవారు కాన్స్టాంటినోపల్ నుండి మైలిని యభివృద్ధి జేయగలరు. తురుష్కలకు సహకారముతో వనిజేసిరేని వారికి మనము విస్తారము సహాయముచేయగ లాభముని మగ్గోవాల్లుగారిని.

“ఆ భ్రమగూడ పోయినది”

లండన్ ఏప్రిల్ 1:—ప్రెంచి మృతిగర్హమున భోదినములో మరుగార్లను నియమించుటచేయవలెనని ధానము ఏమైన మార్పు జెందునోమో యని కొందరు బ్రిటిషువారుకొనసాగిరి. ఇప్పుడు అభ్రమగూడ వదిలిపోయినది.

ఏదో సత్తర కాండకత కొత్తమృతిగర్హము నేర్పాటుజేసి కాలము తెల్లలు మృత పోయింకేరుగాడు ఎత్తిన ఎత్తు అని తెలిసిరి.

ప్రెంచి మృతులు పూర్వముకంటె దిగించి మాట్లాడుటకు కారణము ప్రాంతధర నిలదడ యగుట అనుచున్నారు.

జాబయి, ఏ ప్రెస్. 2:—పాంబయి ఉండు చేడియో నై
 క్కును వ్యాపింపజేయు నుద్దేశముతో నిట్టి యే నేర్పు పువసిన బాం
 బయి రాష్ట్రీయ చేడియో క్లబ్బువారు, తమ క్లబ్బు నేర్పురుచుండు
 గాను కాంతిని లెప్పు నెయిలరు హోనునందు కొంత భాగము
 ను దీసికొనిరి. టాన్ స్పీటింగు చేయను బెల్లారు ఎవ్వెయి న్నది
 లను. తీత క్యానములు, గాత్ర గానము, వాయువ్యుని చేయములు,
 పన్ను కిల్లక ఫలు, వారావని వార్తలు, వార్తలు, ఈ చేడి
 యో యింతకును బద్ధారా వ్యాపింపజేయుచును. ఈ క్లబ్బులూ
 సభ్యులు యింత సామగ్రిని తమిళం చుటకు
 తమెన్నులతో నుండుటకు పోవుచున్నారే
 గావుకాని వారు ఈ క్లబ్బువారి కధికార మొనరి. ఈ క్లబ్బుల
 చాలమంది కంపా సాధింతును, గొప్ప గొప్ప సామగ్రిను
 యూకరియనును భారతీయులును) కభ్యులుగా నుండు. బా
 బయి కత్తురుకు నుత్తె నేరిల్లుకు గాను, రామకులకు నుండు

నాటకకళ నటన న్నానము

శ్రీయుత వెదురుమూడి శేషగిరిరావు పంతులుగారి ఉపన్యాసము

శ్రీ ముత్తరాజు సుబ్బారావు మెమోరియల్ క్లబ్బువారి యాహ్వానముపై చంద్రహాసనాటక ప్రదర్శనమున కుంభినస (దుష్టుబుద్ధి) పాత్రను భరించుటకు దయతో దయచేసియున్న శ్రీ వెదురుమూడి శేషగిరిరావు పంతులుగారిని సన్మానించుటకు గాను క్లబ్బువారిచే శ్రద్ధాశ్రీ హరినాగభూషణముగారి అధ్యక్షతక్రింద నొకమహాసభ గావింపబడినది. తత్సభకు విద్యాధికులును, విద్యార్థులును హాజరుండి వచ్చియుండిరి.

శ్రీ నాగభూషణముగారు అధ్యక్షతము నలంకరించిన పిదప క్లబ్బుకార్యదర్శులలో నొకరగు కొల ఆంజనేయులుగారు స్వాగతముల మృదుమధురముగ జదివి పత్రమును శ్రీ శేషగిరిరావుగారికి అర్పించిరి. తాము నాటకకళాధిష్ఠాన దేవతాపూజాధురంధరు లగుట తమకు జరిగిన సత్కారము యా కళామతల్లి కె యనుభావముతో సవినయముగ నీగౌరవమును సంగీరించుమంటిననియు, నిజముగ తమకట్టి సన్మానము సొం దుట కర్హత లేదనియు నటశేఖరులను, పూజనీయులను నగు కీర్తి శేఖరులను ఈమని లక్ష్యునిగాను మొదలయిన మహా విఖ్యాతపురుషులు వసింది వాసిగాంచిన నీపురమున నిట్టిసత్కారముజరుగుటచే తత్కళాభిమానము వెల్లడియగుచున్నదనియు ప్ర శంసించినాటకకళనుగూర్చియు క్లబ్బువారినిగూర్చియు ప్రస్తావించుచు కొన్ని పద్యముల శేషగిరిరావుగారు జదివెరి. పిమ్మట నాటకకళనుగూర్చిన యుపన్యాసమును సంఘమువారి కోరికపై ప్రారంభించిరి.

ఇప్పటికి సుమారు ఇరువదిసంవత్సరముల క్రిందట యీ పురమునకు నొక నాటకసంఘమువత్సమున వచ్చి రెండునెలలు నాటకము లాడియుంటిమి. అప్పటిలో యీపురమువారు మాకు చాల ప్రోత్సాహమును కలిగించియుండిరి. దేశభక్తి ప్రబోధము లగు నాటకముల నాడవలెననికుతూహలముపాచ్చుగనుండెడిది. పూజనీయులయినఈమనిలక్ష్యునిగానుగారినిను సత్కారము వారిప్రోత్సాహమునల అప్పుడు శ్రీ శివాశిమహారాజు చరిత్రను రచించి ప్రదర్శించియుంటిమి. హిందీభాష ప్రచారములో లేని ఆరోజులలో నే హిందీభాషకు యెంతయో గౌరవ ముండెడిది. పిమ్మట నారాయణరావు ఘాట్సు హిందీభాషలో ప్రవర్తించు నప్పుడు లక్ష్యునిగానుగారి అనర్గళవాక్యానుసరము మచ్చిన వారికి తెల్లముకాగలదు. నటశేఖరుడయిన నా మహాపురుషుని నేను తిరిగి యీపురమునకు వచ్చిన యీసమయమున దర్శింప జాలనందుకు విక్కిలి విచారించుచున్నాను. అప్పుడు నాకు పద్మ చితులయిన దేశనాయకులును, భక్తులును నయిన ముట్నూరి కృష్ణారావు, కోపల్లె హనుమంతరావు, శ్రీనివాసరావు మున్నగు వారిలో పురుషావతారముడయిన హనుమంతరావుగారిని గాంచు భాగ్యము లభింపనందుకు విక్కిలి దుఃఖించుచున్నాను.

ప్రస్తుతాంశమున నాటకకళనుగూర్చి కించిజ్ఞుడయిన నేను ప్రమాణబుద్ధితో నేనియు వచింపజాలను. అట్టిసామర్థ్యము నాకులేదు. కాని సుమారు యిప్పటికి ముప్పదిసంవత్సరముల నుండి నాటకకళానేష శేయువాడ నట నాయకుల అనుభవమునుబట్టి కొంచెము ప్రసంగింపవలసింది. పూర్వము యీనాటకము రెప్పుడుపుట్టినవో యెప్పు డంతరించినవో చరిత్రనల్ల వన కేరియు దెలియరాదు. తొలుదొల్ల పునహాప్రాంతములనుండి మహారాష్ట్రులు మన యాంధ్రదేశమునకు నచ్చి నాటకముల నాడియుండిరి, నాటినుండి నాటకకళయం దభిమానము కనిపించి ప్రప్రథమమున మనవారు స్వతంత్రించి నాటకరచనకు పూను కొనక గీర్వాణభాషయందలి నాటకముల ఆంగ్రములోనికి ఆను పాదమొనర్చి భేలనమొనర్చ మొదలుపెట్టిరి. అప్పుడు కవిగుర్తులయిన వడ్డాది సుబ్బారావుగారు, దేశనాయకులయిన టంగుటూరి ప్రకాశం, దేశభక్త వెంకటప్పయ్య, దేశచాంప సాగేశ్వరరావు పంతులుగారు మున్నగు విద్యాధికులు పలువురు పాత్రలగరించి రంగస్థలముకు వచ్చి వచ్చియుండిరి. పట్టభద్రులు సహితము నాటకము లాడెడివారు. కాని పూర్వపూర్వపరాయణులు నాటకములు నిషిద్ధములనియే భావింపుచుండిరి. పిమ్మట శ్రీమ్రముగ నే వారియుత్సాహము తగ్గి పోయినది. విద్యాధికులు నాటకకళను పోషించుట మానివేసిరి. విద్యాగంధమును నైతికతలమును లేనివారు పలువురు రంగస్థలమున ప్రవేశించి, నాటక సంఘముల స్థాపించి, నటులను, నాటకకళను అపఖ్యాతిపాలనార్చిరి. అప్పటికిని విఖ్యాతము, భాగ్యవంతు మున్నగు స్థలములు విద్యాధికులయిన

పెద్దలు కళాభిమానముకలవారయి రంగస్థలమున నిలిచియుండిరి. ఇట్లు పూర్వము 15 వత్సరము గడచినపిదప ఉన్నతవిద్యాభ్యాసముచేయు విద్యార్థులు మొదలగువారు నాటకరంగమున ప్రవేశించియు, స్వతంత్ర నాటకరచనకు పూనుచున్న నాటకకళను పునరుద్ధారణ మొనరించిరి. మొదట నాటకములు వచనములో నెరచింపబడినవి. శ్రీ కందుకూరి వీరేశలింగం పంతులుగారి నాటకముల నాడుట కడుప్యముగా నుండెడిది. భావప్రకటన మొనర్చువారు బహు ఆరుదుగ నుండియుండిరి. సంగీతమునకు యిప్పుడున్న ఉపాంగములు అప్పుడులేవు. శ్రుతికి తిత్తియే అప్పుడు సాధనముగా యుండెడిది. రామరామ పాత్రకంపెనీలు, సురభికంపెనీలు వచ్చి హాస్యనియములు మొదలయిన వాచ్యవిశేషములను, మల్లు, కీర్తనలు మొదలగు గేయములను ప్రవేశపెట్టిరి. ఈప్రకారముగ యీ నాటకకళ ఆదవి మొలచిన మొక్కవలె పెరిగినది. ఏది సిద్ధాంతమో, ఏది సార్థకమో నిర్ధారణచేయువా రెప్పుడును లేకుండిరి. పిమ్మట నాటకములందు కాడవలెను? వీని యదర్శమేమి? ఎట్టినాటకములు ప్రదర్శన యోగ్యములు? దీనిలో రసపోషణ మెంతవఱకు? భావప్రకటన మెంతవఱకు, సంగీత మెంతవఱకు? ఈవిధములయిన ప్రశ్నలంకురించి చర్చించింపబడుటకు ప్రారంభించినవి.

ఇరువదేండ్లకు పూర్వము యీపురిలో 11 నాటకసంఘము లుండెడివి. పురాణం నూరికాశ్రీగారు, ఆంధ్రనాటకప్రకాశకు లగు యజ్ఞనారాయణకాశ్రీగారు యీనటమహాసభా నిర్వాహకులు మొదలగువారు యీపట్టణముననే బయలుదేరుట కాడ ఈ పట్టణమున నాటకకళాభిమానము యెక్కుడుగ గలదని విశదమగుచున్నది. నీతిభక్తిరక్తాగ్రములను, ధర్మమును ప్రబోధించుటకు నాటకము లుత్తమసాధనములు. ఏలయన కవులు రసనిమగ్నులయి నాటకముల రచించెదరు. అటులే పాత్రపోషణము చేయుదురు. ఒక ధర్మమార్గగామిని, యొకకుమార్తెగామిని దీసికొని పాత్రపోషణచేసి కుమార్తెయొక్క నవ్వులను విశదపరచి నీతిని ప్రబోధించెదరు. నటుడును కవివలెనే రసనిమగ్నుడయి ముఖియన హస్తాభినయములచేత ప్రేక్షకులయందు రసోత్పాదనము గావించి నట్టి సమయమున ధర్మబీజములు వారి హృదయతేత్రములయందు నాటిసనో నవి సాధారణముగ సమసిపోవు. కవులును, నటులును రసగ్రహణమొనర్చి ప్రదర్శింపగలిగినచో ప్రేక్షకులు సహితము తీవ్రసాహసభూతిని పొందగలరు.

ఈ రసపోషణముకు సహకారులేమి? అభ్యంతరములేమి యని విచారించవలెను. రసపోషణకు వచనము ఉత్తమసాధనము. పద్యముచే రసపోషణచేయుట కష్టము. నటుడు వచనముతో (భిముడు) రాత్ర రసపోషణ గంభీరవాక్కులచే చేయునప్పుడు మధ్య రాత్రతాతయ్య క్రమగ కలుపుగాని పద్యముగాని కీర్తనగాని జడువవలసి వచ్చినచో రసభంగము కాకరవ్వదు. (చదివిచూపించిరి.) కావున నా అభిప్రాయమున్ను నాకు గురుతుల్యులయిన శ్రీ పానుగంటి లక్ష్మీనరసింహారావు పంతులుగారి అభిప్రాయముకాడ గవ్యమువలెనే రసపోషణ బాగుగాకాగలదనియు సంగీతము అంతెరాయమనియు చెప్పవచ్చును. కాని సంగీతమును నేను నిరాదరణచేయుచున్నాను. దానియందు విక్కిలి అభిమానముగలదు. హరిగణలు, మొదలయినవి సంగీతమునకు ఎక్కువ తగియున్నవి. ఈనాటకములందు సహితము రసభంగము, అర్థభంగముకాని చోటల భగవత్పూజముచే మృదుమధుర గాత్రము లభించినవారికి అచ్చులుచ్చుట కొద్దిగ గీతములు పద్యములు పెట్టవచ్చును. అంతెరగాని గాత్రము బాగుండినను బాగుండు పోయినను రంగస్థలమున ప్రవేశించిన ప్రతివాడును పద్యములు చదివితీరవలెనెడి దురభిప్రాయము తొలగవలెను. పద్యములు జడువనప్పుడు సహితము పదములు అర్థమగుటల వివేచించుచునలెను. అని శేషగిరిరావుగారు మదివెరి.

పిమ్మట అధ్యక్షులు తమ అంత్యోపన్యాసమున నాటక పదమునకు పుత్పత్తర్థమేమియో దాని లక్షణమేమియో యిప్పటి నాటకములు నాటకశిక్షను న కర్హములో అనర్హములో మొదలయిన విచారణ గ్రంథకర్తలుగాని ఉపన్యాసకులుగాని యంతవఱకు ఎవరు విచారణ చేసియుండలేదు. ముందు యీవిచారణచేసి సిద్ధాంతరీకరించనిది విగతిన విషయములను చర్చించుటగాని సిద్ధాంతరీకరించుటగాని పిలువదనియు విషయము బాహుళ్యము గాన తావిష్ట దావిషయమున ప్రశ్నించవలచదనియు చెప్పెరి. పిమ్మట కొల ఆంజనేయులుగారు అధ్యక్షులకును, ఉపన్యాసకులకును సభ్యులకును వందనముల నర్పించిరి.

బంధు, } (స్వకీయవిలేఖరి.)
30.3.24.

నటలోకమాన్యులగు శ్రీయుత వెదురుమూడి శేషగిరిరావుపంతులుగారి స్వాగత పత్రము

ఒక దినంబున భారతీయుల స్వతంత్రతా నిరూఢితో, సర్వవిద్యా ప్రకృష్టి, సత్కళా వ్యాప్తి, ప్రార వ్యసమయ మహాగ్ర కావంబిని ఘోరకా గ్రసితమయ్యె; నామాయ శతకర్తసాధికముగ నాచికొన్న దానీతు శితాచలంబు.

కొలది సంవత్సరములకు క్రితము తనరు జాతీయ తాదాశోదయపు వేళ నవనోప క్షుధార్ద్ర నిమ్మగలలోన నవ్య ప్రాచీ దిగంగ భావంద ఫాల భాగమందు శేతోమారు లాగవగ విదులు తోచిరి, వారి నవీన గాన కళ లవి సుమప్తించి మేల్కొలుపు పాడె.

నైక కాశీలయందు నక్షత్ర మండి వెలసి రచ్చుడు, నాటక కళకొఱకును— మున్ను సృందావనంబున చిన్నికృష్ణు కాలి మువ్వల రవళి చొక్కంపు దనము చెటిగియున్న యీచోటుల 'నీవని' కుల ధీరసాగర పీఠికా శిశువు మారు లక్ష్యునిగా దీప్తికళా పితామహుడయి వెలసె, నతడిటు నొనగ నీవు నటు కళారాజ్యరమ నేలి నారలటవె.

వెదురుమూడి వంశాంభోధి విధు! పరిణత భావగంభీర! సత్కళా ప్రథమ రమ్య సమయ కుసుమితమాన! శేషగిరిరాయ! రమ్య హృదయపూర్వక స్వాగతము నీకు పూనెదము మధువికసిత పుష్పమాలి కా నవీనాంజలులు, వచ్చి కైకొను విడె.

శ్రీ ముత్తరాజు సుబ్బారావు మెమోరియల్ క్లబ్బు వెదురుమూడి శేషగిరిరావుపంతులు ప్రత్యుత్తరము చదివిన పద్యములు

నీ! మతేధర్మములను, సమ్యానితే నీతి ధర్మముల, సూన్యరహితములను, సద్భక్తిమాగ్నసతే ప్రవైఖి, సార్వజనవంద్య మైనట్టి సాంతిమహిమ, ముక్తిమార్గములందు ముఖ్యతమం బగు నట్టియహింసాచరణతాణము, సకలార్థముల నిచ్చు, స్వార్థవిరక్తాగ ధర్మానుసరచిహ్నవలన, దేశభక్తుల సాధుల ధీరవర్ణల వరచరణల, ప్రజలకు హృదయచూగ గరప సుత్రము సాధనంబరియ, నాటక ప్రదర్శనకళక కలదెవేటె||

నీ! ఇట్టియు తమజలముల నెలలు నిచ్చు నాటకకళ, కల్పిత యోధు నామకొనగ, స్వాదుజలముల పోషించి సరగ దాని అమృతఫలరస మానరే, ఆంగ్రసటులు||

నీ! అరయ పాశ్చాత్యదేశముల దు, శత్రుల కధికగౌరవముబ్బుట నరసిసార, ఆంగ్రసటు శత్రులుగూడ నటుల నాట్య కళకుగూర్చరే, యంతితి గౌరవంబు||

నీ! సువరేణ్యులు చూపించు సాహసంబు, అలబయస్కృతులందున నచ్చుతిముగ గాంచి, రసపోషణంబునగలగహస్య మెటిగి, రంగస్థలముల మెఱయరయ||

నీ! అర్థము రసంబు భావంబు నర్థలముగ, ప్రేక్షకుల కెత్తు మాపునో శిశునటుడు, అపుడు రసమన్నులయెడలార్యులెల్ల,

హృదయము కరంగ సార్థక్య మొదలగున్న॥
గీ॥ నటించు రసమన్నుజానేని, నటులరముగ
సభ్యుల రసాభి దేలును సత్వరముగ,
హృదయముపై వికసించి విడితనీతి
భక్తి-భగవంతులను గ్రోలి, సరవళ మగు॥
గీ॥ కరమును త్రమసుగు నాటకమున, చాల
భక్తి నారాధనము చేయు భాగ్యమొకటి
కలిగినాకనునది యెందఁగక, నేరు
కారము కానరాదు మోక్షరూప కరయ॥
గీ॥ అజ్ఞుడగు నన్ను మీరిట్లు లభికడేమ
నాటించుట, నాట్య కళాభిమాన
వశముననే యని యున్నాఁగి, పరమభక్తి
తోడ, చందనములు సులువు వాడనయ్యె॥
గీ॥ ముప్పదేండ్లనుండి యొప్పైదిభక్తితో,
నాటకము గొల్లు, నటుడనాడు
నాటకముల వ్రాసి, నటాభిమానులకు
సేవచేసి, కలవి కేమ మంతె॥
ఉ॥ ఆరవభంగి మీరలిటులత్సర్థకంబగు క్రేమతోడుకొ
సోదరత్వసత్వమును చూపితి రే మననేర్తు నజ్ఞుడొ
మీదనుమార్చి యగ్గలము, నిజు కృతజ్ఞుడ నెంతయేని, యీ
వేదులమాడి శేషగిరి విన్నపము న్దయ నాడరింపరే॥

చంద్రహాసనాటక ప్రదర్శనము-బందరు

క్రీస్తుత్రైతాజ సుబ్బారావు మొహరియల్ క్లబ్బువారి
పిలుపున నిటువచ్చి, నటుమహాసభ సహాయార్థము వేయవలసిన
చంద్రహాసనాటకమున కుంభీనసపాత్ర ధరించి తమ అసమాన
నటకాలము గనబఱచి మహుల నానందింపజేసినందులకు క్రీ
శవరుమాడి శేషగిరిరావు పంతులుగారికి మా అభినందనములు.
ప్రథమరంగమున కుంతలేకుని సమక్షమున మంత్రియగు
కుంభీనసుడు తత్పరగారమునకు దగినటుల ప్రవర్తించుటకు
మారుగ నేవకునివలె ప్రవర్తించి సభ్యులకు మొదట ఆభంగము
గావించెను. ఈ ఆభంగము ప్రవర్తనాంతమున రసనాగరమున
నోలలాడించుటకే యని చివరకు తెల్లమాయె. ముఖ్యముగా ఈ
పాత్ర చాల క్లిష్టసమయములందు పశుస్వరవైరుభ్యాసముల
ప్రకటించుటలయందును, ప్రతిపక్షము భావసమన్వితమైన
దృశ్యులను ప్రవర్తనమునకు మిక్కిలి కష్టమయినదై నటుని
శక్తిసామర్థ్యముల పరీక్షించును. ఈపరీక్షయందు క్రీ శేషగిరి
రావుగారు ప్రప్రథములుగా సుతీర్థులయినటుల కట్టిసంజేహ
మును లేదు. నాటకమునకింతటి రసపోషణ అతిసామర్థ్య
ముగ జేసినారని జెప్పవచ్చును. రాజాసమక్షమున విచయామోద
ముల కనబరచుటయందేమి, పోక్షమున తన మనసంకల్పము
దరి వైరుభ్యమును ప్రకటించుటయందేమి, అతిచమత్కృతితో
చేసెయ్యుండెరి. ఒకరాజుతో మాత్రమేగాక నిజమతానుకులతో
సంభాషించునప్పుడు సహితము మొదట వారిని లాల్చించి
వచింపజూచుటయందేమి, వారు విజేయతజూపినపుడు వారిని
క్రూరకర్మనివలె పగసాధింప నుంకించుటయందేమి, మనో
భావముల కప్పిపుచ్చి కవటామోదమును కనబరచుటయందేమి,
ముఖనయనాదులయందు కనుబరచుటలను మాన్యుట అతి విచి
త్రము గనబరచి, పాత్రపోషణచేసెయ్యుండెరి. వృద్ధరాజును మాధ
వుని పెండ్లి యాడుటకు విషయనిరాకరించినప్పుడును, కొమరు
దగు మదనుడు చంపకమాలిని వివాహమాడ కియ్యకొననవ్వు
డును, తనవిడ్డలనియైన లక్ష్మ్యముడయక వారిపై క్రోధాగ్నిజ్వాల
లకురిపించి దుష్టస్వభావమును చక్కగ ప్రదర్శించిరి. చందనా
వతికి దుష్టింతతో వెల్లినప్పటికి, చంద్రహాసాదులపై కపటపు
ప్రేమనుగనపరచుటయందు చక్కగా పనిచేసెయ్యుండెరి. చందనా
వతిలో భాగముకేసి చంద్రహాసు జంప యత్నించి విఫలుడయ
వట్టుబడినను జంక తనసంకల్పమును యీడేట్లుటకు ప్రతిజ్ఞ
పూను సందర్భమునజేప్పిన వచనము, ప్రకటించిన భావములు
ప్రశంసార్హములుగఁగన్నవి. (111 అం. 1 రం). తాను విషము
జెట్టి చంద్రహాసుని కడలేర్పవలసినదని లేఖవ్రాసినప్పటికి ము
నుడు విషయనిచ్చి పరిణయముచేసినని జెప్పినపుడు తనకు కలి
గిన భంగపాటును కప్పిపుచ్చుటయందును, మదనుడు నిష్క్ర
మించినదివట్టుట తనకు కలిగిన వివాదమును క్రోధమును కనబర
చుటయందేమి, వెంటనేవిషయచంద్రహాసులువచ్చి సహస్రరించి
నప్పుడు ప్రకటింపవలసిన క్రేమాతిశయమును కనబరచుట
యందేమి, అప్పట్లప్పటికి ముఖనయనాదులయందు సందర్శ
నముగ కలుగవలసిన మాటలను చక్కగ ప్రకటించియుండెరి.

దుర్గాలయమున మూర్ఖిని పడియుండగ చంద్రహాసాదులందఱు
నచ్చి ఉచితవిశ్లేషణ చేసి మదనుని కుంభీనసుని పునర్వివేతులను
జేసిరి. అప్పుడు అహోరతు కుంభీనసుని గుర్తుపట్టగ గుండె
వ్రక్కలుకాగ దుఃఖము పొంగి వెల్లువలయిపార తన విజయ
త్రాంతమును నందఱికి నెఱింగించు సందర్భమున, గ్రంథములో
వున్న కీర్తిని గీతము జనువుటకు మారుగ అప్పటికప్పుడు స్వంత
మాటలతో నంతయు జెప్పిరి. ఈసట్టము అతి గంభీరముగ
నుండి సభ్యులనందఱిని నిశ్చేష్టులజేసెరని కుంభీనసుని
దుఃఖసాగరమున సభ్యుల నందఱిని గూడ శేషగిరి
రావు గారు ముంచి వేసిరి. వీరు వీరియొక్క
పార్థును స్వంతమాటలతో చాలవఱకు చెప్పినప్పటికి సందర్శ
చిత్తముగ నుండియున్నది. పెద్దలట పుస్తకములోనున్నది
ముక్కముముక్క యొకరు పెట్టకపోయినను, మాటగొరత తడవు
కొనుట యొక్కడను కనుపించలేదు. తానే కుంభీనసుడనుకొని
సందర్శించితముగ మాటలాడిరిగాని పార్థునదివి ఒప్పజెప్పినట్లు
కనుపించలేదు. ఇది చాల కొప్పవిశేషము. వీరు నాటకమంత
లోను రెండుమాడుపద్యములుమాత్రము వదిలిరి. ఆపద్యములు
పదములు విడదీసి అర్థభంగము కాకుండనట్లు ఉచితరాగాభి
నయములతో జదివెరి. రసభంగమగుచోటులయందలి పద్యము
లను మరలివేసి ఆంధ్రభాషమును నవనములో జెప్పిరి. చతుర్థాం
కము ద్వితీయరంగములో "తనయయగక" యను పద్య
మును, ద్వితీయాంకము ద్వితీయరంగములోని పద్యములను, తది
తరచోటులను మరలివేసి నవనములోనే జెప్పిరి. తమ ఉపన్యా
సములో జెప్పినట్లు నవన మెట్లు రసపోషణజేయగలదో చక్కగ
నిరూపించిరి.
మిగిలినపాత్రలనుగూర్చి విస్తరించి వ్రాయుట అనవసర
ము. వీలయిన వీరు కళయందభిమానముంచి సాధనజేసినవారు
కారు. కుంతలేకుడు ముదిరాజుని చెప్పవలయుండ నల్లని
మీసముతో దయాగరుట బాగుండలేదు. పుస్తకములో లేని
క్రీరసలను చంద్రహాసాదులు కొంచులు పాడి రసభంగముకావం
చిరి. మణిమంతుడు వ్రేలునరకబడినప్పుడు గీతములో యేడ్పుట
హాస్యాస్పదము.
నిజముగ నాటకకళను పెంపొందించదలచు కొనిన ఈ
క్లబ్బువారు నాటకములను భక్తి శ్రద్ధలతో తయారుచేయుట
ముఖ్యము. నటుమహాసభలచే నాటకకళ యభివృద్ధికాబోదు.
అట్లని సభకువలన నాయభిప్రాయముకాదు. వీరు వేయించు
నాటకములలో చాలవఱకు ప్రఖ్యాతనటుల హుటాగా-మిగిలిన
వారు పార్థు సరిగ జనువక ఏదోవిధముగ నెట్లుగొని పోవు
చున్నారు. కేవలము భవముగొరత వేయవలయున్నవి. నాటక
కళ చెడిపోవుటకు యిది ముఖ్యమయిన కారణము.
క్రీ శేషగిరి రావుగారు శనివారము ఉదయము జాతీయ
కళాశాలను దర్శించి విద్యార్థులకు హితబోధచేసియుండిరి.
(స్వకీయ విలేఖరి)

కాకినాడతాలూకాబోర్డు

(స్వకీయ విలేఖరి)

మార్చి 30:—కాకినాడ తాలూకాబోర్డు నిన్నప్రాద్దు
నను మధ్యాహ్నమునను సమాజేతము సుమారు 50 విషయము
లు ఆలోచించిరి. అందు ముఖ్యముగ, గతసంవత్సరము ప్రభు
త్వమువారు చేసిన మోడ్రైలాల ఆలోచించిరి. ఆదైలాల
వివిధస్థలములనుగించి దుగ్గిరాల వెంకటసూర్యప్రకాశరావుగారు
చేసినసలహాల నాలోచించి అన్వేషించు స్వల్పమార్పులతో ఆ
సలహాల నామోదించిరి.
యండమూరుగ్రామములో మంచినీళ్ల చెరువు బాగుచేయ
బడుటకు ఆగ్రామస్థులు రూ 1500 ల నిచ్చిరి. దానిని బోర్డు
వారు వందనూర్వరముగా నందుకొని ఆయావత్తుపనికి తగుపట్టి
మేటు వేయించి అందుకుగలూసాము బోర్డువారు భరించు
టకు తీర్మానించిరి.
లోకల్ బోర్డుల ఆర్డు 23 (3) సెక్షన్ ప్రకారము బోర్డు
ప్రెసిడెంటు తనకుగల కార్యనిర్వాహక పనుల జేయునధికారము
దుగ్గిరాల వెంకట సూర్యప్రకాశరావుగారి కిదివరలో నిచ్చివేసి
రి. ఆవిషయమును బోర్డువారయెదుటపెట్టడగా ఈక్రిందితీర్మా
నము చేయబడెను. "బోర్డుయొక్క ఉపాధ్యక్షునకు యిచ్చబడిన
అధికారములు 18.5-23 టేబిల్ అంక్యవయ్యెను. అప్పటినుం
డియు తిరుగ ఆయనకు అధికారము లివ్వబడియుండలేదు. 23
(3) సెక్షన్ ప్రకారముగా సూర్యప్రకాశరావుగారికి ఇవ్వబడిన

కార్యనిర్వాహక అధికారములన్నియును కలిగియుండునట్లును
ఏవిధమైనటువంటి అటంకములును విధింపకుండను ఈబోర్డు
వారు అంగీకరింపును తీర్మానించుచున్నారు.
హూన్సరంవ్యాధి వ్యాప్తము నొందకుండ జేయుటకు
తాలూకాలోని డెప్యూగ్రామములలో మంచినీళ్లని పొయి
ఖానాదొడ్లు ఏర్పాటుచేయించవలసినదని జిల్లాబోర్డువారు సల
హానిచ్చిరి. ఈబోర్డునకున్న ఆర్థికసందర్భములను పుచ్చుకొని
సాధ్యమైనంతవరకు నిట్టికొరతను తీర్చెదమని జిల్లాబోర్డువారికి
ఈబోర్డువారు యాభిగా తెలియజేసిరి. 5 సం॥లకు సం॥ 1-కి
15000 రూ॥లకు తక్కువకాకుండా కంట్రిబ్యూషన్ పొందు
టకు గవర్న మెంటువారి మంజూరును బడయవలయునని జిల్లా
బోర్డువారిని కోరిరి. అట్లుచేయనియెడల, ఆసం॥న కాసం॥ము
భూములఖరీదు అతివిస్తారముగా పెచ్చు పెరుగుచుండుటచే ఈ
కొరత తీర్చుడనేరదు అనికూడ తెలియజేసిరి. ఆవర్షప్రాయ
మైన పొయిఖానాదొడ్లు కాకినాడ మునిసిపాలిటీవారు కట్టించి
నట్లును, ఆమాదిరిని అనుసరింపవలసినట్లును వ్రాసినవిషయము
నను ప్రత్యుత్తరముగా పొయిఖానాదొడ్లు కట్టుటకును, స్థల
ములు సంపాదించుటకును అనుధికాలు నిర్మించుటకును పాకీ
వాండనివాసముల నేర్పరుచుటకును గత 10 సం॥లలో మునిసి
పాలిటీవారు 50000 రూ॥ల ప్రావిన్షల్ కంట్రిబ్యూషన్ పొంది
రనియు, అట్టిగనసాహాయ్య మున్నయెడల జనరల్ కానిలేషన్
అభివృద్ధిపరచుటకు లోకల్ బోర్డులు వెనుదీయరని జిల్లాబోర్డు
వారికి తెలియబరుపబడెను.
మండల విద్యాసంఘము
ఈవారములో కాకినాడ మునిసిపల్ సంఘము తరపున
ఒకసభ్యుని గోదావరీమండల విద్యాసంఘమునకు ఎన్నుకొనుటకు
ఒక ప్రత్యేకసభ జరుపబడెను. లక్ష్మరాజు సుబ్బారావుగారు
ను, కోకా జనార్దనరావు నాయుడుగారును (గో. మం. వి.
సం. యొక్క యుపాధ్యక్షులగు క్రీమతి కృష్ణవేణమ్మగారి
భర్త) ఎన్నికలో పోటీపడిరి. మొదటివారికి 18 వోటును, రెం
డవవారికి 11 వోటును వచ్చెను. లక్ష్మరాజు సుబ్బారావు
గారు మరల ఎన్నుకొనబడినట్లు తీర్మానించడమైనది.
ఈ యెన్నికచేయు విషయముగురించి కొన్ని యభ్యంతర
ములతో డిసెంటుమినిటీను ముంజూరి రామన్నగారు పంపి
రి. క్రీయుత దుగ్గిరాల సూర్యప్రకాశరావుగారిని కాకినాడ
తాలూకాబోర్డుతరపున విద్యాసంఘసభ్యునిగ బోర్డువా రెన్ను
కొనిరి.
సర్పార్డి
కాకినాడ పురపాలక సంఘమువారు త్రాగుడుమాప్ప సమ
కట్టిన నాయకుడైన పున్నీపుట్ల జాన్నమగారికిని దేశనాయకు
లైనటువంటి దేశబంధువు చిత్తరంజనదాసు, మాలానా మహా
మ్మదాలి సాహేబుగార్లకును, సన్మానపత్రములు సమర్పించి
నట్లును అట్టిపత్రములపై సభ్యునివిషయములను ప్రభుత్వమువా
రంగీకరింపకపోవుటయును దీనిసంబంధముగ వృత్తాంతము సీపత్రి
కలో లోగడ తెలియబరచితిమి. ప్రభుత్వమువారిచే నామో
దించబడనటువంటి ఖర్చు కొన్నిలువారుగాని, అభ్యర్థులుగాని
రూలుప్రకారము భరింపవలసియుండును. దానికే సర్పార్డి యన
బడును. ప్రారంభముగా చిత్తరంజనదాసుగారి సన్మానపత్ర
మునపై న 5 రూ॥ లను ఒకవారములో సంపూర్ణములైన
దివాన్ బహద్రుల కొమ్మిరెడ్డి సూర్యనారాయణమూర్తి నాయు
డు, యమ్. ఎల్. సి. గారిని ఇచ్చుకొనవలసినదని లోకల్
ఫండు ఆకౌంట్లయ్యగొమినరు వ్రాసియుండెనని తెలియుచున్న
ది. ఒకానొకపర్యాయము జరిగిన ఈ సంఘసభలో సర్పార్డి
యిచ్చుకొనవలసినదని వచ్చినప్పుడు దానినిగూర్చి చట్టముప్రకా
రము వాదించి పనిచేయవలసినదని తీర్మానించిరి. ఇప్పుడు
నాయుడుగారు సత్యాగ్రహమే అమలంబింతురో, సివిల్ కోర్టు
నందు వాదించురో, చెల్లించివేయుదురో చూడవలెను.
వాయువు నొప్పులకు మందు
సీసా 1-కి రు. 1.0-0 2. 5. 1.5-0
అకస్మాత్తుగా గాలిలో గాని, తినుపదార్థములలో గాని
మార్పులను, 1. జ్వరమువచ్చుట, 2. కీళ్లసందులలో నొప్పులు,
3. కీళ్ల దిగియుట, 4. సందులయందు ఉబ్బుట, 5. లేచుటకు
కదలుటకు వీలులేనటుల పర్యాంగములు దిగియుట మొదలగా
వని. ఈ మందును కొన్నిపూటలు త్రాగితోడనే రుం
యందు పోటు నొప్పులు పోయి కీరరము యధాస్థితికి వచ్చును.
వాఫల స్థలముల వేడినీటితో గాని, ఇటుకపోడుములో గాని
గాచి అమృతాంజనము రాయవలెను.
అమృతాంజనం డిపో, మదరాసు - తొంబాయి.

25

వృత్తాంతలేఖలు

కావలి

(స్వకీయవిలేఖరి)

జోర్జ్ న్యూటన్ 16-8 ఫారెన్ హైట్స్ నిర్మాణము - 80-దిన సామంతాలము వారిపురాధ్యక్షులు శ్రీ యెరుకుడు పాటి కోడండ రామయ్యగారి గౌరవార్థము నొకసభ చేసిరి. ఆసమయమున జోర్జ్ ఫోటో తీయించిరి. శ్రీ కోడండ రామయ్యగారికి, 1925/26 లకు వెలగల నొక బంగారుగొలుసును బహుమానముగా నిచ్చిరి.

శ్రీ కోడండ రామయ్యగారు చాలకడతో పాటుపడి విద్యార్థులకు బోధచేసిరి. వారున్నూ అవిడివిపోయెదరని వినుట కెంతయు చింతగాయగ్గుది. వారు ర్యూలో బ్రెయినింగ్ గ్రూపు చేసి యాన్యుయే రాగలిగెదరని నమ్ముచున్నాము.

రాజమహేంద్రవరము

(స్వకీయవిలేఖరి)

గౌరవీ గంధాలయము

గోదావరిజిల్లాబోర్డుకు గౌరవీ గంధాలయమున కిచ్చెదమని వాగ్దానము చేసిన 8000 రూపాయల సొమ్మును మార్చి 27 వ తేదీన యిచ్చిరిని తెలియజేయుటకు సంతక ముచున్నది. ఈ వాగ్దానము 1923-24 సంవత్సరపు బడ్జెటులో చేర్చబడియున్నది. యిప్పటివరకు యిచ్చుకంటచే ఈ బడ్జెటు సంవత్సరము చాటిపోవు తోవుగా నియోజకమోక్షుని ఆసేకులు భావించిరి. గంధాలయ కార్యనిర్వాహకులు చాలమంది మార్చి 26 వ తేదీకి కాకినాడకు బోయి ఆరుంకతో వచ్చియుండిరి. కాని వీరు విశేష క్రమపథ నక్కురలేకుండగనే వెంటనే సొమ్ము నిచ్చుటగా బోర్డువారు తీర్మానము చేసిరి. తమ వాగ్దానమును నిలబెట్టుకొన్నందులకు గోదావరిజిల్లాబోర్డువారిని, గంధాలయమునకు సొమ్ము కంటే గొప్పదియగు కార్యనిర్వాహకులను ఆభినంద

చిత్తవేసిరిని
(గం

నుబ్బరావుగారిదిగారు గొప్ప భాగి సంపాదించియున్నాడు. వీరిని గురించి విస్తారముగా వ్రాయవలసివచ్చెను. వీరి ప్రవర్తనము కావలిన ప్రతివారును పూర్వపు ఆధ్యాత్మికము గాభిష్టము, ముక్త్యుద్ధి, తేజస్వీ, క్రమభక్తి, ధైర్యస్థితిగలవలసివచ్చుటగా గంధాలయము లెలంది. యొగంధగత భగవంతుని వారి కందరకు నుబ్బరావుగారి ప్రవర్తనము మాదిరిగానున్నది. 'ఏల చొరలనిచ్చివో' అను పద్యము చదువునప్పుడును 'నేను తనవ్యయంబున నారాజును పట్టుకొని పోయితి' అను వాక్యము జేయునప్పుడును నుబ్బరావుగారు తేసిన భావప్రకటన వర్ణనా తీరినది.

ఈ సభవారు ఈ గ్రామములో మరికొన్ని దినములుండి మరికొన్ని పాటకములు ప్రవర్తించుటకు వెలియుచున్నది. ఈ యూరి ప్రజలు ఈ యనక కేసును బోధించుటకు ప్రవర్తనములో నూతనపథమును దొక్కుచున్న ఈ సభవారిని ప్రోత్సహింపవలయుగా!

* * * * *
29-2-24 తేదీన శ్రీ సీతారామ వికటకృష్ణ సంఘము యొక్క ప్రథమ మహాసభ యిచ్చుట గుర్తీకృతము సాక్షుల పాటక కాలముందు సాయంత్రము 5:30 గంటలకు విద్యార్థి వికటకృష్ణులను ఆంధ్ర హిందూ విశ్వవిద్యాలయము ఆగు చిలకమర్తి షెడ్యూల్ సరినివాసకులుగారి యాజమాన్యమున సమావేశమైనది. ఇతర జిల్లాల సంఘాలకుల నుండి 20 మంది ప్రతిభలు విచ్చేసిరి. బట్టణమున గల ప్రధాన వీధులందు సీరి బోధక మహావ్యవహారముల పతాకములు కట్టబడినవి. ప్రార్థన సంతకార్థములు, నిబంధనములనుగూర్చి చర్చ గావించిన తరువాత భాజనమునకై మహాసభలులేరి. తిరుగ సాయంత్రము మహాసభ కడకుడెను. పూజారు నాలుగువందల మంది ప్రేక్షకులు విచ్చేసిరి.

ప్రథమమున ప్రార్థన జరిగెను. తదుపరి సరినివాసకులు గారియొక్క సునతను తెలియజేయుచు వారిని అభ్యర్థించిగా నెన్నుకొనవలయునని.

పంతులుగారు వారి సహజ మృదువుధుర పదములతో ఝటికేగమున అభ్యుదయకొనవలయునని గావించిరి. శ్రీ సీతారామ వికటకృష్ణ సంఘము గోదావరితీరముందున్న యాపట్టణమునకు వచ్చుట చాల సంతకముగా నున్నదనియు, శ్రీరామము నూడ చాలకాలము గోదావరి తీరమున కాలయగడిసి ఆయా ప్రదేశముల కవిత్వము చేసినదియు చెప్పిరి. తరువాత ప్రధాన కార్యాలయ కార్యదర్శి జార్జి కృతాంతమును నివేదించెను. సంఘాభ్యుదయము, సహజ కార్యనిర్వాహము, సంఘపాఠశాలమును నూర్చుకొని సంజీవిరాజ్యముగాను సంఘాభ్యుదయము కల్గు జేయుచు మృదువుధురముగా నువ్వలించిరి. మరికొందరు భక్తి హర్షి ఉపన్యసించిరి.

ఆంధ్ర ఆహ్వానసంఘమువారు వెదరావుడు గ్రామ ప్రాంతమున గచ్చిపూ, బ్రహ్మసూత్ర, రామయ్యగారి క్రతువుల గావించిన వారును, విశేష భగవద్భక్తులుమగు రంగాయ్యులకు ముఖ్యము భాగవతమువారిచే ప్రవృద్ధిచేయుట కాలక్షేపముచేసిరి. వారు బ్రహ్మసూత్ర పదములకై సురక్షితకర్మ యంత్రగోలులను (గ్రంథ) యిచ్చి బహూరించెను.

ఆహ్వానసంఘ కార్యదర్శి గారు గోలా ఆక్షులను సీతారావుగారును, సంఘ కాళాకార్యదర్శి గారు రంగు వారి చెడ్డ, ముగారును తదితర ఆహ్వాన గ్రంథములను ప్రతిభులకు నిచ్చిరి. తిథ్య మర్యాదలను.

ప్రేక్షకులు.

మానసోల్లాసినీ మాత్రలు

30 మాత్రలు 0.10-0 (పది అణాలు)

జల సులభము! (పోతుబుద్ధులు ప్రత్యేకము) గుణ మధికము!
కలిరములో ఉష్ణాధికముచే గలిగెడి తెరక, కాకి మాత్రలు దివ్యాయురకము. అతీర్ణము, అరుచి, ఆపులితము, అగ్ని హంబ్యము, దాహము, దప్పి, ఎక్కిళ్లు, శర్యాగముల యందు నిలకాయము, పిక్కిలు, పూర్వములు, కిరన్ను, క్రేళ్లు, అడ్డులు, మొదలగువానియందు గలిగెడు నొప్పులను బోగొట్టి తేనెమును మూర్త్యముగాను చేయును. ఈ మాత్రలు మేనాకార ముంచి నొప్పులకు వెంటనే గుణమిచ్చును. యిందు అనేక పీడలులు చేరినవి. అనభవముగల కేవలభవగుణితనము వరమహాస్థితి అని చెప్పవచ్చును. పిక్కిలారి వాడిమాచిన నిజముతెలియగలదు. ధరుణామా:— ఆయుర్వేదవైద్యునిలయం, బోర్డు నిడుమోలు, ఎలమర్ర, కృష్ణాజిల్లా.

ఉత్తర అనంతపురముండల

సంఘ సమావేశము

(స్వకీయవిలేఖరి)

ఉత్తర అనంతపురముండల జాతీయోద్యమ సంఘసమావేశము 31-2-24 వ తేదీ మధ్యాహ్నము 1-10 నిమిషములకు గుంతకల్లు (మాచిలూరు) ధీయోరులో సమావేశమయెను. ఫిర్యాదు సంఘములనుండి మండలసంఘమునకు ప్రాతినిధ్యము ఎక్కువగా నబిలి వాజరయి యుండిరి. ఈ సందర్భమునకు మాత్రముగ ము-రా-శ్రీ సంతటి కొందరెద్దగారిని అభ్యర్థించునను, శ్రీయంత కలవపేడు వెంకటరమణాచార్యులవారును, ఉరవకొండ ఘట్టు వెంకటరమణమృగాడును సంయుక్త కార్యదర్శులుగ ఎన్నుకొనబడిరి. ము-రా-శ్రీ గారిని లక్ష్యముగాను బోధాధిపతిగా నెన్నుకొనిరి. వెంకట సంతకర్త అధికారులనే మండలసంఘము ఎన్నుకొనుటలో, వారియొద్దను సంతకర్త పిళ్ళానమును వ్యక్తపరచిరి. శ్రీయంత కలవపేడు వెంకటరమణాచార్యులవారు, సమావేశమునకు రావాలనందున చి-తిల్లులు, మరల సంఘమువారి వారినే కార్యదర్శి నెన్నుకొనినవో, తమెచ్చుట నుండిన ఆచ్చటికి మండలసంఘ కార్యాలయమును ముచ్చుటకు అనక కేమి కష్టమేలనని తంతివార నాపియుండిరి. సంఘము వారు వారినే మరల నెన్నుకొనుటలో వారి ఆభిప్రాయమునకు అనుకూలముగ నున్నారనుటకు సందేహములేదు. వీరు కార్యాలయమును ఎచ్చటికి మార్చెదవో ఎచ్చడు మార్చెదవో ఇంకను విశేషముకాలేదు.

జిల్లా ఖద్దరుబోర్డు

ఈ జిల్లా ఖద్దరుబోర్డుసభ్యులు కొంతకాలం జవాబువారి వహించి వనిచేయుచున్నట్లుగునుటలేదు. ఈదినముతో సరి ఇప్పుటికి మాడుపాటులు జిల్లాఖద్దరుబోర్డు సమావేశము జరుపుటకు ప్రశస్తిించి నియమితసభ్యులైనందున సమావేశములు విచ్చిన్నము చేయుటసేవచ్చింది. ఇతర విషయాలకు నడతకు కాలముమెదియో తెలియకున్నది. మరియును ఈ మండలసంఘ కార్యనిర్వాహక వర్గమువారు గత ఫిబ్రవరి 4-వ తేదీ సమావేశమై ఇదివరలో ఖద్దరుబోర్డువారు జిల్లా కేంద్రనియోజకలకు ఖద్దరుబోర్డు స్వాధీనులైనన్ని ప్రాంతాంతరము ఉపయోగించకలెను తీర్మానమును మార్చి, కే ప్రాంతాంతరములకు సేవ తూజాయలు మార్చిమే ఉపయోగించుచు, మిగత ప్రాంతమును ఔమనివారినికొలకై ఖద్దరుబోర్డు వినియోగించునలెను సలహాను వీరిదివరకు యొచ్చియుటకు మాడ అవకాశము లేకపోవడము చాల శోచనీయము. జిల్లాలోనుండు ఔమ పరిస్థితులు పీడికను పూర్వముగ గోచరముకాలేదు గాబోలు. తాదేపత్రి వారిని స్పష్టించు అందు వీరుకు కంకెనీ మానేజింగు డైరెక్టుగా నున్న ము-రా-శ్రీ డైరెక్టుగా వానము తరావు కంటులుగాను తదవకేసునున్న ఖద్దరుబోర్డు పయిమును, ప్రత్యేక జిల్లాఖద్దరుబోర్డు అధ్యక్షుల నిశ్చయజేయుటకు కడు చిత్తముగనున్నది. మండలసంఘ తీర్మానము(ప్రకారం ఖద్దరుబోర్డు తీర్మాన చింతకుంబులో ఖద్దరుబోర్డు ప్రారంభించుడి ప్రయోగముచే తిచ్చి-గో-బడ లవచ్చిన్నది. ఖద్దరుబోర్డుకలెన వై-ఎ-డి-ల-కు-బ-డి కురితిగ ఔమపీడితుల ఉపయోగార్థమై పూర్తి భిక్షపడిన ఖద్దరుబోర్డు నిలుపుదలచేయవలసి నయంతటి ఉత్సాహమురావచ్చును. ఇప్పుటి కయి-ను ఖద్దరుబోర్డువారు పనిస్థితులను గమనించి తమ భర్త్యమును నిర్వహించుటకు నమ్ముచున్నాము.

ఆంధ్రరాష్ట్ర జాతీయోద్యమసంఘమువారిచే ము-రా-శ్రీ బడిన వెయ్యిరూపాయల గుడ్డెడు గాన, ము-రా-శ్రీ శాశ్వత కార్యకర్త 800 రూపాయల గుడ్డెడు గాన, మిగత ప్రాంతాంతరములకు వీరుమాడ ఆంధ్రము చేయుచున్నాను. ఇచ్చుట దిబ్బులేక చాలాంతరగా నున్నది ఔమము ప్రజల పీడించుచున్నది. త్వరలో వీరై ను తమవైకమును బంపెదరని నమ్ముచున్నాము.

వాతావరణము

మండల వేడిమి అతిక్రిష్టముగనున్నది. ప్రజలు అన్నములేక కరువులకు మేరలే పొవుటయొక్క, నీళ్లునాడ దొరుకుటయొక్క మగుచున్నది. ప్రజలు భగవంతుని నమ్మకొనియున్నాడు.

* * * * *
శ్రీయంత శాశ్వతరావు పంతులుగారు తీర్మానము ననుసరించి 100 రూ॥ ఉరు బట్టలుప్రయోజనములెనియు, గొక్కముగ మిగిలిన 400 రూ॥ లు పంపకాలనుగాని, బట్టలను పంపుటకు సిద్ధముగా నీ యుండినదియు తెలుపుచున్నాడు.

(అం. ప. సం.)

పోర్టు సెంటుజారి గెజెటు

ఏప్రిల్ 1 మంగళవారము

బి.ఎ. కౌన్సిల్

ఏ. హెచ్. ఏ. టి. జి. గారు గంబంజిల్లా మేజిస్ట్రేటు గారు కలెక్టరు గారు నియమించబడిరి.

హెచ్. ఆర్. ఉదయి గారు కర్నూలు జిల్లా మేజిస్ట్రేటు గారు కలెక్టరు గారు నియమించబడిరి.

బి.ఎ. కౌన్సిల్

ఏ. హెచ్. ఏ. టి. జి. గారు యెన్. కలెక్టరు గారు నియమించబడిరి.

హెచ్. ఆర్. టి. జి. గారు టి. జి. గారు మద్రాసు పోర్టు సెంటుజారి నియమించబడిరి.

టి. జి. గారు, బి. ఎ. టి. జి. గారు పోర్టు సెంటుజారి నియమించబడిరి.

హెచ్. ఆర్. టి. జి. గారు అస్సెస్మెంట్ అండ్ లాండ్ రేవెన్యూ అధికారి నియమించబడిరి.

ఆర్. రామస్వామి అయ్యగారు మద్రాసు అస్సెస్మెంట్ అండ్ లాండ్ రేవెన్యూ అధికారి నియమించబడిరి.

యెన్. కలెక్టరు గారు నాయుడుగారు నెల్లూరులో అయ్యగారు కలెక్టరు గారు నియమించబడిరి.

రెవెన్యూ కౌన్సిల్

జి. ఎ. టి. జి. గారు కలెక్టరు గారు నియమించబడిరి.

మి. జి. గారు కలెక్టరు గారు, బి. ఎ. టి. జి. గారు కలెక్టరు గారు నియమించబడిరి.

రామస్వామి అయ్యగారు కర్నూలు జిల్లా కలెక్టరు గారు నియమించబడిరి.

యెన్. కలెక్టరు గారు కర్నూలు జిల్లా కలెక్టరు గారు నియమించబడిరి.

యెన్. కలెక్టరు గారు కర్నూలు జిల్లా కలెక్టరు గారు నియమించబడిరి.

యెన్. కలెక్టరు గారు కర్నూలు జిల్లా కలెక్టరు గారు నియమించబడిరి.

యెన్. కలెక్టరు గారు కర్నూలు జిల్లా కలెక్టరు గారు నియమించబడిరి.

యెన్. కలెక్టరు గారు కర్నూలు జిల్లా కలెక్టరు గారు నియమించబడిరి.

యెన్. కలెక్టరు గారు కర్నూలు జిల్లా కలెక్టరు గారు నియమించబడిరి.

పబ్లిక్ వర్క్స్ కౌన్సిల్

ఏ. సి. గోవిందరాజు గారు నాయుడుగారు నాయుడుగారు నియమించబడిరి.

హెచ్. ఆర్. టి. జి. గారు కలెక్టరు గారు నియమించబడిరి.

హెచ్. ఆర్. టి. జి. గారు కలెక్టరు గారు నియమించబడిరి.

హెచ్. ఆర్. టి. జి. గారు కలెక్టరు గారు నియమించబడిరి.

హెచ్. ఆర్. టి. జి. గారు కలెక్టరు గారు నియమించబడిరి.

విద్య కౌన్సిల్

హెచ్. ఆర్. టి. జి. గారు కలెక్టరు గారు నియమించబడిరి.

హెచ్. ఆర్. టి. జి. గారు కలెక్టరు గారు నియమించబడిరి.

హెచ్. ఆర్. టి. జి. గారు కలెక్టరు గారు నియమించబడిరి.

ఇన్. కలెక్టరు గారు

రామస్వామి అయ్యగారు నాయుడుగారు నియమించబడిరి.

హెచ్. ఆర్. టి. జి. గారు కలెక్టరు గారు నియమించబడిరి.

హెచ్. ఆర్. టి. జి. గారు కలెక్టరు గారు నియమించబడిరి.

హెచ్. ఆర్. టి. జి. గారు కలెక్టరు గారు నియమించబడిరి.

హెచ్. ఆర్. టి. జి. గారు కలెక్టరు గారు నియమించబడిరి.

హెచ్. ఆర్. టి. జి. గారు కలెక్టరు గారు నియమించబడిరి.

హెచ్. ఆర్. టి. జి. గారు కలెక్టరు గారు నియమించబడిరి.

హెచ్. ఆర్. టి. జి. గారు కలెక్టరు గారు నియమించబడిరి.

హెచ్. ఆర్. టి. జి. గారు కలెక్టరు గారు నియమించబడిరి.

హెచ్. ఆర్. టి. జి. గారు కలెక్టరు గారు నియమించబడిరి.

హెచ్. ఆర్. టి. జి. గారు కలెక్టరు గారు నియమించబడిరి.

హెచ్. ఆర్. టి. జి. గారు కలెక్టరు గారు నియమించబడిరి.

హెచ్. ఆర్. టి. జి. గారు కలెక్టరు గారు నియమించబడిరి.

హెచ్. ఆర్. టి. జి. గారు కలెక్టరు గారు నియమించబడిరి.

హెచ్. ఆర్. టి. జి. గారు కలెక్టరు గారు నియమించబడిరి.

హెచ్. ఆర్. టి. జి. గారు కలెక్టరు గారు నియమించబడిరి.

హెచ్. ఆర్. టి. జి. గారు కలెక్టరు గారు నియమించబడిరి.

హెచ్. ఆర్. టి. జి. గారు కలెక్టరు గారు నియమించబడిరి.

హెచ్. ఆర్. టి. జి. గారు కలెక్టరు గారు నియమించబడిరి.

హెచ్. ఆర్. టి. జి. గారు కలెక్టరు గారు నియమించబడిరి.

హెచ్. ఆర్. టి. జి. గారు కలెక్టరు గారు నియమించబడిరి.

హెచ్. ఆర్. టి. జి. గారు కలెక్టరు గారు నియమించబడిరి.

హెచ్. ఆర్. టి. జి. గారు కలెక్టరు గారు నియమించబడిరి.

హెచ్. ఆర్. టి. జి. గారు కలెక్టరు గారు నియమించబడిరి.

హెచ్. ఆర్. టి. జి. గారు కలెక్టరు గారు నియమించబడిరి.

హెచ్. ఆర్. టి. జి. గారు కలెక్టరు గారు నియమించబడిరి.

హెచ్. ఆర్. టి. జి. గారు కలెక్టరు గారు నియమించబడిరి.

హెచ్. ఆర్. టి. జి. గారు కలెక్టరు గారు నియమించబడిరి.

హెచ్. ఆర్. టి. జి. గారు కలెక్టరు గారు నియమించబడిరి.

హెచ్. ఆర్. టి. జి. గారు కలెక్టరు గారు నియమించబడిరి.

హెచ్. ఆర్. టి. జి. గారు కలెక్టరు గారు నియమించబడిరి.

హెచ్. ఆర్. టి. జి. గారు కలెక్టరు గారు నియమించబడిరి.

హెచ్. ఆర్. టి. జి. గారు కలెక్టరు గారు నియమించబడిరి.

హెచ్. ఆర్. టి. జి. గారు కలెక్టరు గారు నియమించబడిరి.

హెచ్. ఆర్. టి. జి. గారు కలెక్టరు గారు నియమించబడిరి.

హెచ్. ఆర్. టి. జి. గారు కలెక్టరు గారు నియమించబడిరి.

హెచ్. ఆర్. టి. జి. గారు కలెక్టరు గారు నియమించబడిరి.

హెచ్. ఆర్. టి. జి. గారు కలెక్టరు గారు నియమించబడిరి.

హెచ్. ఆర్. టి. జి. గారు కలెక్టరు గారు నియమించబడిరి.

చెన్న పురి బజారుధరలు

ఏప్రిల్ 3-వ తేది గురువారము

(1) ధాన్యములు

దనియాల బా 1-కి	రూ 45-0-0	మొదలు 55-0-0	కలకు
లియ్యము బస్తాలు		మొదలు, మరకు.	
కుసుమ తెనాలివి	రూ 48 గలవి	రూ 18-0-0	14-0-0
నెల్లూరు	,, డిటా	,, 16-8-0	17-0-0
డిల్లీ	,, డిటా 45 గలవి	,, 16-8-0	17-0-0
కాగుల రా. 164 బస్తా 1-కి	,,	8-12-0	9-0-0
సుప్రము	,,	24-0-0	26-0-0

(2) పప్పు ధాన్యములు

కందుల బస్తా 1-కి	రూ 205	రూ 12-0-0	రూ 18-4-0
పెసల	,, డిటా	,, 8-12-0	9-4-0
పెసల	,, డిటా	,, 11-8-0	12-8-0
మినుములు	,, డిటా	,, 12-8-0	18-12-0
ఉలవలు	రూ 164	,,	7-8-0 8-0-0

(3) నూనె వస్తువులు

గుప్రము నూనె బా 1-కి	రూ 175-0-0	180-0-0
నెయ్యము 1-కి	,,	14-0-0 26-0-0
కొండాపురం వేరు పెసలపప్పు బా 1-కి	,,	60-0-0 62-0-0
యితర ప్రదేశము	,,	55-0-0 58-0-0
వేరు పెసలనూనె గానుగ బా 1-కి	రూ 140	మి. కే. నూనె 127
అమడము నూనె బా 1-కి	రూ 160-0-0	162-0-0

(4) చిల్లర వస్తువులు

కామలము బా 1-కి	రూ 165-0-0	170-0-0
మారపము	,,	125-0-0 130-0-0
మిరపకాయలు (గుంటూరు) బా 1-కి	రూ 70-0-0	100-0-0
గుంటూరుపాయకట్టు నీలిమందు	మరుగు 1-కి	రూ 45, 50
కాళహస్తి పాయకట్టు	,,	రూ 60, 70
బెల్లము బా 1-కి	రూ 50-0-0	65-0-0
చింతపండు బా 1-కి	రూ 26-0-0	42-0-0

(5) ఇనుము

పట్టాలు రఖం బా 1-కి	రూ 80-0-0	82-0-0
చదరం	,,	80-0-0 86-0-0
రవుండు	,,	80-0-0 88-0-0

(6) లోహములు

వెండి 100 తులంకు	రూ 78-0-0	82-12-0
బంగారము, తులము 1-కి	రూ 26-2-0	26-8-0
సవరము 1-కి		16-8-9
ఇత్తడి బా 1-కి	రూ 295-0-0	300-0-0
కాగి డిటా	రూ 840-0-0	860-0-0
అస్కా చక్కెర బా 1-కి	రూ 51-0-0	52-0-0

(7) రంగులు లలిజరైను

అవుకప్పుడు	20 డిగ్రీలు	రూ 90-0-0
లొట్టి కప్పుడు		డిటా

కరకూలవారి

వెల సీ 1-కి ల. 6 వి. పి. సహా 0-10-0

ఈ వ్రాతము మన చెవిలో, చెవినుండి చీము కాకుట, చెవిబుద్ధి మొదలగునవి తెలిసిన నయమగును.

5, 6 బొట్లను చెవిలో పోసిన వాడ తెలిసిన లగును.

అమృతాంజనము డిపో,

మదరాసు - బొంబాయి

తేలుమందు

వెల సీసా 1-కి రూ. 0-8-0. వి. పి. సహా 0-12-0.

తేలుకాటులన అపాయము లేదుగాని విశేష వాడ గలదు తేలు కాటులన విషము పెట్టరులో ప్రవేశించదు. వాడ సమయము తెల్లనయిన దగ్గరనుండి తాగుట ప్రారంభించును. మట్టివోటను బండపాయకట్టు చేసిన వాడ తగ్గును. ఇది విగుల ఘాటు గలిగి నీటితో నుండును. మట్టివోట కొంచము మందు పోసిన వాడ మాయ మగును. మందును గీలియున్న తాము వాడవలె విరులకు పుణ్యము గలుగొనవచ్చును. ప్రతియింట నుండదగినది, అమృతాంజనం డిపో, మదరాసు - బొంబాయి.

భారతి

సచిత్రమాస పత్రిక

ప్రతిచంద్రమాసాదిని ప్రచురించబడును

సచిత్రమాసపత్రిక ప్రతిసంచికయందును 3, 4

రంగులపటములు కలిగి ఇతర చిత్రపటములతో

ప్రచురింప బడును. వాఙ్మయము, చిత్రకళలు,

గానము, కథలు, నాటకములు మున్నగు అనేక

విషయములతో ప్రతిమాసమునను 200 పుటలు

కలిగియుండును.

మాదిరిపత్రిక గోరువారు లాగాలు 0-10-0

స్టాంపులు పంపిన పంపబడును. ఉచితముగ పంప

బాలము. మాదిరిపత్రిక తెప్పించుకొన్న తర్వాత

చందాదార్లుగ చేరినయెడల ఆ సొమ్ము మినహా

యించుకొని తక్కిన సొమ్ము మాత్రము పంప

వచ్చును.

సంవత్సర చందా రూ 6 0 0

అర్ధసంవత్సరము ,, 3 0 0

విజ్ఞాపిత ,, 0 10 0

ప్రస్తుతము పోస్టులు యాల్పు ప్రకారము. 0-2-0, రిజిస్టరుచార్జి, 0-3-0 తపాలు చార్జి అధికమగుచున్నది. మీరే ముందుగా మణి యార్డరు పంపిన ఈఖర్చు తగ్గును. ఏ. పి. లు పంపి నచో సొమ్ము మారు ఒక్కొక్కప్పుడు ఆలస్యముగ చేరుటయు పత్రికలు పంపుట ఆలస్య మగుటయు సంభవింపను. మే నే జరు, భారతి.

రకాలపెట్టె నెంబరు 212 మద్రాసు.

